

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE

Sofia Dobra

COMUNICARE în limba română

Manual pentru clasa a II-a

Partea a II-a

TELEFON EUROPEAN DE ASISTENȚĂ
PENTRU COPII: 116.111

SIGURANȚA COPIILOR PE INTERNET

internet
helpline

031.80.80.000

www.helpline.sigur.info

Acest manual este proprietatea Ministerului Educației Naționale.

Manualul școlar a fost aprobat prin Ordinul ministrului educației naționale nr. 4781 din 13 octombrie 2014, în urma evaluării, și este realizat în conformitate cu programa școlară aprobată prin Ordinul ministrului educației naționale nr. 3418 din 19 martie 2013. Manualul este distribuit în mod gratuit, atât în format tipărit, cât și în format digital, și este transmisibil timp de patru ani școlari, începând cu anul școlar 2014–2015.

Inspectoratul școlar Școala / Colegiul / Liceul

ACEST MANUAL A FOST FOLOSIT:							
Anul	Numele elevului	Clasa	Anul școlar	Aspectul manualului*:			
				format tipărit		format digital	
				la primire	la predare	la primire	la predare
1							
2							
3							
4							

* Pentru precizarea aspectului manualului se va folosi unul dintre următorii termeni: **nou, bun, îngrijit, neîngrijit, deteriorat.**

• Cadrele didactice vor verifica dacă informațiile înscrise în tabelul de mai sus sunt corecte. • Elevii nu vor face niciun fel de însemnări pe manual.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
DOBRA, SOFIA

Comunicare în limba română: clasa a II-a / Sofia Dobra. –

București: Humanitas, 2014.

2 vol.

ISBN 978-973-50-4635-4

Partea a II-a. – 2014. – ISBN 978-973-50-4637-8

372.461

Tipărit la:

Redactor: SILVIU NICOLAE
Coperta: ANGELA ROTARU
Ilustrația copertei: TERENCE ȘERBAN
Ilustrații: SILVIA MITREA, TERENCE ȘERBAN
Machetare și design: ANGELA ROTARU
Paginare: CORINA RONCEA

© HUMANITAS, București, 2014

EDITURA HUMANITAS

Piața Presei Libere 1, sector 1, 013701, București

Tel: 021 408 83 57; fax: 021 408 83 51 e-mail:

manuale@humanitas.ro

Comenzi: Telefon: 021 408 83 53; fax: 021 408 83 52

e-mail: loredana.brasoveanu@humanitas.ro

Metoda didactică

Activități complementare

Clubul sau cercul de lectură

Începând din semestrul al doilea al acestei clase, se pot organiza cluburi sau cercuri de lectură. Scopul acestor activități extracurriculare este parcurgerea unui număr cât mai mare de texte, care este preferabil să fie grupate conform unei tematici.

Din cauza limitării prin programă a mărimii textelor, este bine dacă în cadrul cluburilor de lectură se citesc integral unele opere din manual. Această lectură poate fi făcută la început de învățător, pentru ca apoi textul să fie citit de elevi. Pot urma sau nu discuții libere despre texte.

Participarea la aceste cluburi trebuie stimulată prin popularizare, prin acordarea de recompense, prin transformarea clubului într-o comunitate culturală.

Trebuie creat un cadru sărbătoresc și protector pentru întâlnirea cu literatura: un aranjament deosebit al meselor, un fundal muzical, o împodobire a clasei cu tablouri, chiar aducerea unor dulciuri. Fascinația pe care literatura o exercită asupra copilului ține și de selecția unor texte plăcute, care satisfac așteptările celor mici. De asemenea, contează și calitatea tiparului sau valoarea ilustrației.

Pentru realizarea unor tematici de lecturi integrale, oferim pe pagina 2 a fiecărei părți sursele textelor din manual.

Sursele textelor din manual

În ordinea apariției în manual (partea a II-a), volumele din care au fost selectate textele sunt următoarele:

- Mircea Cărtărescu, *De ce iubim femeile?*, Humanitas, 2004
- Constanța Buzea, *Zgomotocicleta*, Fundația Culturală Română, 1996
- Laura Grünberg, *Poveste cu un gând strănutat*, Paralela 45, 2011
- Liana Maria Petruțiu, *Planetele Otiliei*, Ion Creangă, 1989
- Mircea Sântimbreanu, *N-ai văzut un mânz maro?*, Coresi CNI, 1999
- Vasile Nicolescu, *Țara de azur* în volumul *Cele douăsprezece luni ale visului. Antologia inocenței* de Iordan Chimet, Ion Creangă, 1972
- Vasile Alecsandri, *Ostașii noștri*, Editura pentru Literatură, 1969
- Lewis Carroll, *Alice în Țara Minunilor*, Ion Creangă, 1976
- Ion Agârbiceanu, *File din cartea naturii*, Dacia, 2006

- Ioana Nicolaie, *Arik și mercenarii*, Arthur, 2013
- Astrid Lindgren, *Aventurile lui Emil*, Egmond, 1996
- Șt. O. Iosif, *Versuri originale și tălmăciri*, Editura pentru Literatură, 1968
- Patița Silvestru, *Isprăvile lui Vicu Năstrușnicul*, Ion Creangă, 1980
- Nicholas Harris, *Lumea insectelor*, Corint Junior, 2007
- Mara Nicoară, *O poveste de-o zi*, Miron, 1998
- Gianni Rodari, *Aventurile lui Cepelică*, Humanitas, 2012
- Cleopatra Lorințiu, *Un ghem de vise*, Mondocart, 1998
- Lucia Olteanu, *Bilete pe adresa prietenilor mei*, Editura Didactică și Pedagogică, 1997
- Sultana Craia, *Un alt fel de Goe...*, Coresi CNI, 1999

Deșteaptă-te, române!

Versuri: Andrei Mureșanu
Muzica: Anton Pann

Deșteaptă-te, române, din somnul cel de moarte,
În care te-adânciră barbarii de tirani!
Acum ori niciodată croiește-ți altă soarte,
La care să se-nchine și cruzii tăi dușmani!

Acum ori niciodată să dăm dovezi la lume
Că-n aste mâni mai curge un sânge de roman,
Și că-n a noastre piepturi păstrăm cu fală-un nume
Triumfători în lupte, un nume de Traian!

Priviți, mărețe umbre, Mihai, Ștefan, Corvine,
Româna națiune, ai voștri strănepoți,
Cu brațele armate, cu focul vostru-n vine,
Viață-n libertate ori moarte! strigă toți.

Preoți, cu crucea-n frunte! căci oastea e creștină,
Deviza-i libertate și scopul ei preasfânt.
Murim mai bine-n luptă, cu glorie deplină,
Decât să fim sclavi iarăși în vechiul nost' pământ!

UNITATEA 4

Cum se așază acțiunile într-o povestire

1. Cercezuși (1) de Mircea Cărtărescu Textul narativ	p. 6
2. Cercezuși (2) de Mircea Cărtărescu Povestirea orală. Povestirea unor întâmplări trăite sau observate	p. 8
3. Gândește-te la elefant de Constanța Buzea Grupurile de sunete ea și ie	p. 10
4. Cum spală Gigel rufe Povestirea scrisă după o bandă desenată	p. 12
5. Poveste cu un gând strănutat (1) de Laura Grünberg Scrierea cuvintelor sa/s-a. Cum se începe un text narativ	p. 14
6. Poveste cu un gând strănutat (2) de Laura Grünberg Cum se continuă un text narativ	p. 16
7. Poveste cu un gând strănutat (3) de Laura Grünberg Scrierea cuvintelor sau/s-au	p. 17
8. Poveste cu un gând strănutat (4) de Laura Grünberg Grupurile de sunete ua și uă	p. 18
9. Poveste cu un gând strănutat (5) de Laura Grünberg Cum se încheie un text narativ	p. 19
SPRE LUME Repovestirea unor întâmplări citite	p. 20
SPRE LUME Compunerea după un șir de întrebări. Scrierea pe liniatură dictando	p. 21
RECAPITULARE	p. 22
EVALUARE	p. 24

UNITATEA 5

Lumea din jur

1. Țara de azur de Vasile Nicolescu Vocalele. Acordul	p. 26
2. Sfârșitul iernei de Vasile Alecsandri Consoanele	p. 28
3. Zăpada și ghiocelul Legendă populară Silaba	p. 30
4. Xenia și xilofonul de Nichita Stănescu și Gheorghe Tomozei Scrierea cuvintelor care conțin x	p. 32

5. Alice în Țara Minunilor de Lewis Carroll Grupurile de litere ce, ci	p. 34
6. Pădăria de Ion Agârbiceanu Despărțirea în silabe la capăt de rând	p. 36
7. Arik de Ioana Nicolaie Textul nonliterar. Grupurile de litere ge, gi	p. 38
8. Aventurile lui Emil de Astrid Lindgren Grupurile de litere che, chi	p. 40
9. Cum crește un calificativ de Mircea Sântimbreanu Scrierea cuvintelor într-un/o și dintr-un/o	p. 42
10. Peticel de Sofia Dobra Grupurile de litere ghe, ghi	p. 44
SPRE LUME Biletul	p. 46
SPRE LUME Poezia. Scrierea pe coală velină	p. 47
RECAPITULARE	p. 48
EVALUARE	p. 50

UNITATEA 6

Cine face acțiunile într-o povestire

1. Ionuț și sperietoarea de păsări (1) de Mara Nicoară Recunoașterea personajelor	p. 52
2. Ionuț și sperietoarea de păsări (2) de Mara Nicoară Cum te prezinți	p. 54
3. Cepelică se împrietenește cu un urs simpatic de Gianni Rodari Scrierea literei m înainte de b și p	p. 56
4. O întâmplare adevărată (1) de Cleopatra Lorințiu Grupurile de sunete oa și ia	p. 58
5. O întâmplare adevărată (2) de Cleopatra Lorințiu Identificarea unei persoane	p. 59
SPRE LUME Descrierea unei persoane	p. 60
SPRE LUME Proiecte de vacanță	p. 61
RECAPITULARE	p. 62
EVALUARE	p. 64

Cum se așază acțiunile într-o povestire

Competențe specifice

În această unitate de învățare, profesorul va urmări formarea următoarelor competențe specifice din programă:

1.3. identificarea sunetelor și silabelor în cuvinte și a cuvintelor în enunțuri rostite cu claritate;

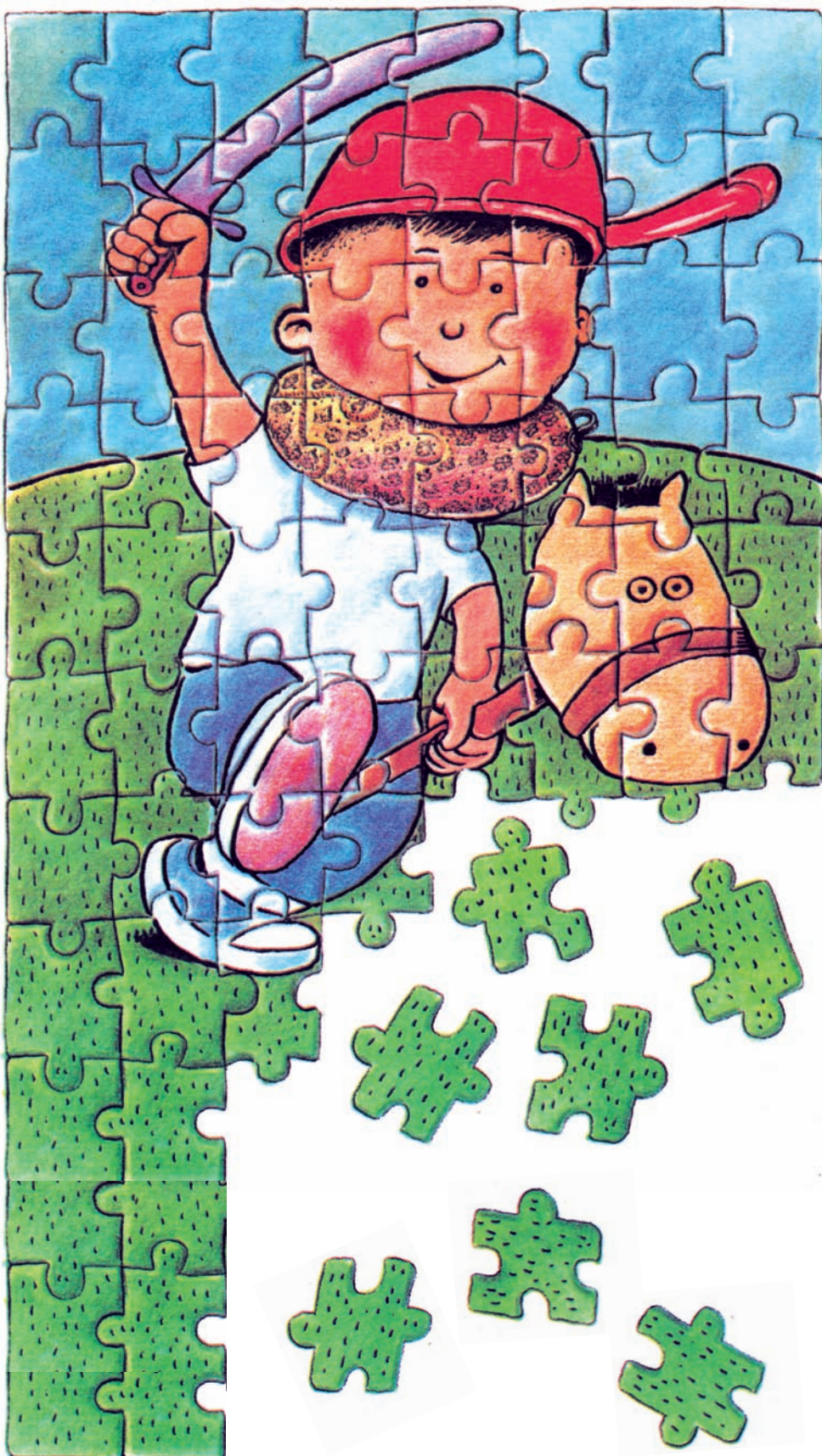
2.3. participarea cu interes, la dialoguri în diferite contexte de comunicare;

2.4. exprimarea expresivă a ideilor în contexte familiare, manifestând interes și încredere în sine;

3.2. identificarea mesajului unui text în care se relatează întâmplări, fenomene din universul cunoscut;

4.2. redactarea unor mesaje simple, cu respectarea convențiilor de bază;

4.3. exprimarea unor idei, sentimente, păreri prin intermediul limbajelor convenționale.

Dezghet. Cerceluși

Jumătate dintre elevi primesc o fișă pe care este o imagine cu o pereche de cercei și jumătate, o fișă pe care este o floare numită *cerceluș*. Elevii trebuie să completeze propoziția lacunară de sub imagine: *Cercelușii sunt...* Fișele sunt lipite pe două panouri corespunzătoare sensurilor. Se pot face predicții despre ce poate prezenta o povestire cu titlul *Cerceluși*.

Conținuturi

- Textul narativ. Citirea textelor
- Dialoguri despre conduita în mijloacele de transport în comun. Scriere imaginativă

Vocabular

vatman – persoană care conduce un tramvai.

corabie – în trecut, vas mare cu pânze.

Cerceluși (1)

de Mircea Cărtărescu

Aveam poate trei ani. Poate nici atât. Tramvaiul cu care mergeam spre locuința mătușii mele se clătina pe șine. Spinarea vatmanului în cămașă asudată părea o pânză umflată de corabie. Am coborât la Rond. Statuia din centrul pieței își lăsa umbra spre vitrina cofetăriei. Ne-am îndreptat spre ușa ei cu clopoțel. În vitrină, erau bomboane de ciocolată înfășurate în poleieli colorate.

Mama a intrat. M-a lăsat s-o aștept afară.

Norii se sfâșiau de creștetul statuii. Tramvaiul nostru trecuse și piața era goală. Liniștea se lăsase desăvârșită. Și mama nu mai ieșea din cofetărie. Mă pierdusem de ea. Aveam să rămân mereu acolo.

Răspunde!

1. **Joc. Lanțul.** Fiecare elev citește o comunicare din text.
2. Indică un cuvânt cu același sens pentru *se clătina*, *spinarea*, *asudată*.
3. Unde și când se petrec întâmplările din text?
4. Cine este eroul povestirii?
5. Bifează felul propozițiilor privitoare la textul dat.

- Băiatul mergea împreună cu mama la mătușa lui.
- Ei mergeau cu o corabie condusă de un vatman.
- Au coborât în piața numită Rond.
- O cofetărie se afla în centrul pieței.
- Mama l-a dus pe băiat la ușa cofetăriei.
- El vede în vitrină bomboane înfășurate în poleieli.

Adevărat Fals

☐ ☐
☐ ☐
☐ ☐
☐ ☐
☐ ☐
☐ ☐

6. **Joc. Cuvinte noi.** Formează cuvinte noi, adăugând grupul de sunete *-ică* după cuvintele de mai jos. Scrie-le în caiet. Câștigă cel care termină primul corect.

mătușă • bomboană • mamă

Textul narativ

Descoperă!

- Stabilește ordinea acțiunilor din povestire, care, mai jos, au fost amestecate.
 - ☐ Mama a intrat în cofetărie.
 - ☐ Ei au coborât în piața numită Rond.
 - ☒ 1 Copilul și mama mergeau cu tramvaiul spre locuința unei mătușe.
 - ☐ S-au îndreptat spre o cofetărie.
 - ☐ Băiatul a așteptat afară.
 - ☐ Copilul a crezut că s-a pierdut.
 - ☐ Mama nu mai ieșea din cofetărie.

Reține!

- Textul în care se prezintă întâmplări așezate într-o anumită ordine se numește **text narativ**.

Lucrează!

1. **Portofoliu.** Scrie o continuare a povestirii în 3–7 propoziții. Citește predicția ta din *scaunul autorului*.
2. Precizează mijloacele de transport în comun dintr-un mare oraș. Arată cum aștepți în stație aceste mijloace de transport și cum te urci în ele.
3. **Joc de rol.** Lucrează în grupă de 6–7 elevi. Așezați scaunele în clasă ca și când ați fi într-un autobuz. Jucați mai multe scene pentru a arăta cum trebuie să vă comportați când stați pe scaun și observați un bătrân, un bolnav, o persoană cu dizabilități.
4. **Joc de rol.** Lucrează în grupă de 4–5 elevi. Sunteți în tramvai și mergeți spre casă. Discutați despre ce s-a întâmplat la școală. Un juriu va urmări tonalitatea, felul de exprimare, gestică, precizând care grupă a procedat bine.
5. Lucrează în pereche. Arătați cum trebuie să vă comportați în tren și în avion.
6. **Proiect.** Lucrează în grupă de 4–5 elevi. Realizați un poster cu reguli de comportament în mijloacele de transport în comun. Prezentați-l oral în fața clasei.

Fă performanță!

- Citește primele opt alineate din *Bùbico...* de Ion Luca Caragiale. Arată ce părere ai despre comportamentul doamnei.

Dezgheț. Bomboane

Elevii se împart în nouă grupe. Fiecare grupă primește un desen cu o bomboană pe care este scrisă o întrebare. Se răspunde oral și fișa se lipește la răspunsul corect scris pe desene cu bomboane lipite pe tablă. Pe spatele fișei cu întrebări este o literă, obținându-se prin lipire titlul textului. Întrebările se referă la fragmentul anterior: Cine este eroul povestirii? Câți ani are băiatul? Care este mijlocul de transport în care se află? Unde coboară băiatul? Ce se află în centrul pieței? Unde intră mama băiatului? Ce se află în vitrina cofetăriei? Unde rămâne băiatul? Ce crede băiatul că s-a întâmplat cu el?

Conținuturi

- Citirea textelor. Textul narativ. Povestirea orală
- Povestirea unor întâmplări trăite sau observate

Cerceluși (2)

de Mircea Cărtărescu

Am început să țip din răsputeri. Stăteam ghemuit pe vine.

Ușa s-a deschis și am zărit o mânecă roz. Am știut că e mama. Un val de iubire m-a copleșit. Era mama. Îi iubeam cârlionții castanii, fața subțire, gâtul, brațele.

M-am încleștat de șoldurile ei. Râdeam printre lacrimi. Am simțit atunci aroma. Era un parfum dulce pe care aveam să nu-l mai uit.

În mâna mamei era o pungă de hârtie cu margini zimțate. În ea erau bomboane roz, foarte ușoare, din zahăr.

Mama mi-a zis că li se spune cerceluși. Mirosul dulce era al lor. Umplea piața de parfum.

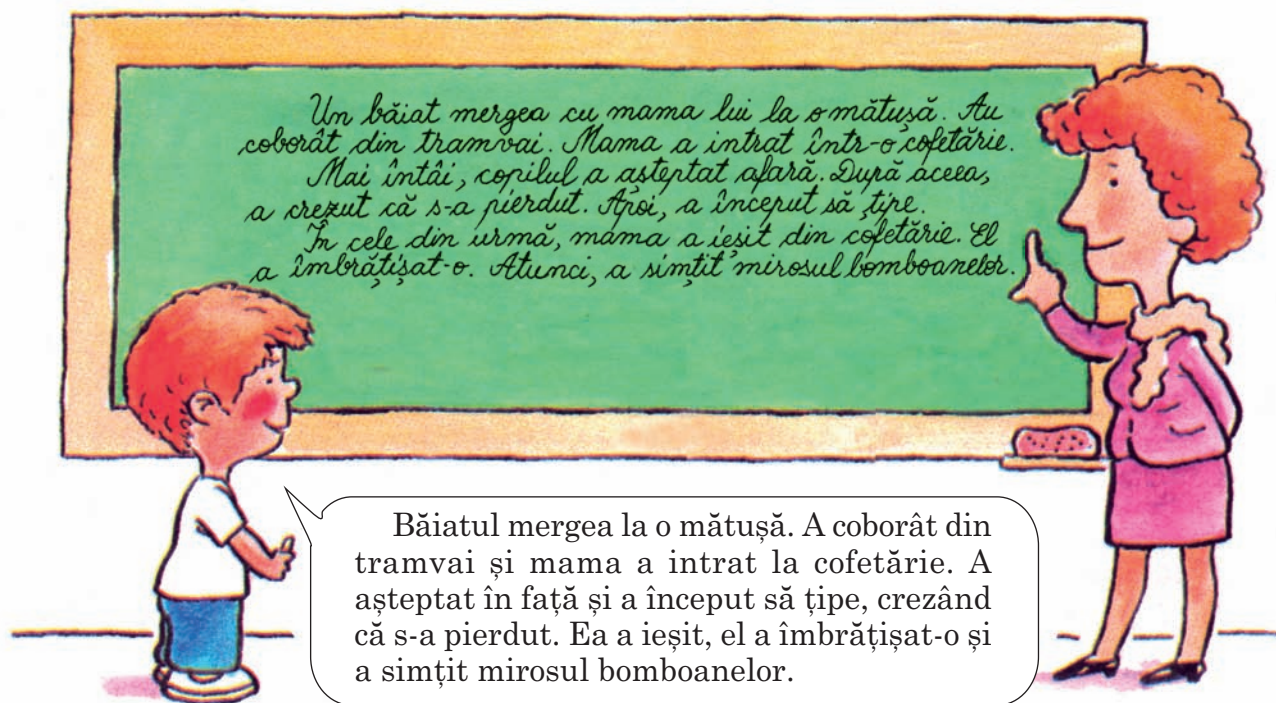
Mi s-a părut că statuia abia se mai zărea, ca prin ceață.

Răspunde!

1. **Joc. Ștafetă.** Fiecare copil citește o comunicare și dă ștafeta mai departe.
2. Menționează un cuvânt cu același sens pentru *țip*, *am zărit*, *cârlionț*, *zărea*.
3. Explică sensul propoziției: *Un val de iubire m-a copleșit*.
4. De ce începe băiatul să țipe?
5. Din ce motiv băiatul s-a încleștat de mama lui?
6. Lucrează în pereche. Numiți trei sentimente diferite trăite de băiat.
7. Ce i-a cumpărat mama băiatului?
8. Cum este parfumul bomboanelor? Unde se răspândește?
9. **Proiect.** Lucrează în grupă de 4–5 elevi. Realizați un poster în care să motivați că textul *Cerceluși* de Mircea Cărtărescu este un text narativ, ordonând întâmplările din cele două fragmente.
10. **Portofoliu.** Explică în 3–7 comunicări titlul textului dat.

Povestirea orală

Descoperă!

1. Cine povestește în textul *Cerceluși* de Mircea Cărtărescu?
2. Citește povestirea copilului, făcută oral pe baza textului citit.
3. Citește povestirea de pe tablă, care este povestirea copilului corectată de doamna învățătoare.
4. Care sunt cuvintele pe care doamna învățătoare le-a eliminat? Dar cele pe care le-a adăugat?
5. Câte comunicări sunt în povestirea băiatului? Dar în povestirea de pe tablă?

Reține!

- Când se povestește oral, se construiesc comunicări scurte. Se ordonează întâmplările în timp, folosind expresii precum: *la început*, *mai întâi*, *apoi*, *pe urmă*, *după aceea* etc.

Povestirea unor întâmplări trăite sau observate

Răspunde!

1. Povestește oral întâmplările trăite de tine în prima zi de școală.
2. **Joc.** Lucrează în pereche. Un elev îi povestește celui din pereche o întâmplare trăită de el. Celălalt elev o va povesti celor din clasă. Stabiliți un juriu care să aleagă primele trei perechi.

Lucrează!

1. Observă în pauză ce se întâmplă în clasa ta. Povestește oral ce ai văzut.
2. Povestește o întâmplare observată de tine care ți-a rămas în minte.
3. Povestește oral o întâmplare trăită alături de mama ta.

Fă performanță!

- Citește-le colegilor tăi poezia *Mama* de Nichita Stănescu.

Dezgheț. Continuă propoziția

Elevii primesc o fișă cu propoziția pe care trebuie să o completeze: *Depart de părinți, mă simt...* Elevii citesc și lipesc fișa pe un panou.

Conținuturi

- Poezii despre universul copilăriei. Textul narativ. Citierea textelor
- Scrierea corectă a cuvintelor care conțin grupurile de sunete ea și ie

Gândește-te la elefant

de Constanța Buzea

Copilul meu, când ești bolnav,
Când ți-e urât sau când ești trist,
Gândește-te la elefant.

Un elefant-copil, un pui,
Se rătăcise de ai lui
Într-o pădure tropicală,
Unde e cald și zăpușeală.

Era fricos și-i era sete,
Și căuta o apă rece
Să facă baie pe-ndelete,
Să bea din ea, nu să se-nece,

Curat și răcorit să plece,
Și elefanții să-l aștepte
La marginea pădurii drepte,
Să-l certe că s-a rătăcit,
Să-l dojenească și să-l ierte.

Oricât de trist ești tu, băiete,
Să înțelegi ce rău te simți
Când în pădure ți-este sete
Și ești departe de părinți!

Vocabular

tropical – referitor la o zonă caldă de pe pământ.

zăpușeală – căldură mare, arșită.

Răspunde!

1. Găsește cuvintele cu același sens din poezie.
2. Indică un cuvânt cu sens opus pentru *bolnav*, *trist*, *cald*, *fricos*.
3. Ce i se întâmplă elefantului-copil?
4. Cum se simte puiul în pădurea tropicală? Ce caută?
5. Ce se întâmplă când își găsește părinții?

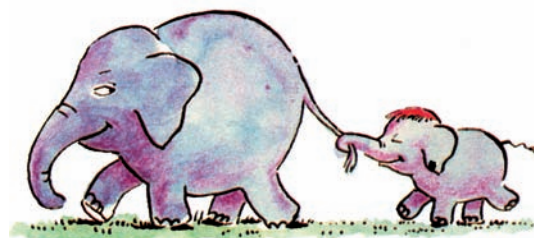
Forma în care este scris textul narativ

Descoperă!

1. Motivează că textul citit este un text narativ.
2. Compară textul cu acela de la pagina 6 în privința formei. Care seamănă cu felul obișnuit de a vorbi și care seamănă cu un cântec?

Reține!

- **Textele literare** narative pot fi scrise într-un mod de exprimare:
 - obișnuit (proză);
 - neobișnuit, semănând cu un cântec (poezie).

Grupurile de sunete *ea* și *ie*

Descoperă!

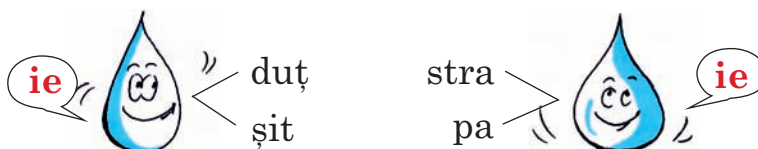
1. Desparte în silabe următoarele cuvinte din text: *zăpușeală*, *dojenească*, *baie*, *băiete*.
2. Încercuiește grupurile de sunete *ea* și *ie* pronunțate în aceeași silabă în cuvintele de la exercițiul 1.
3. Indică numărul de silabe al următoarelor cuvinte din text: *bea*, *ierte*.

Reține!

- Există cuvinte care conțin grupurile de sunete *ea* și *ie* pronunțate în aceeași silabă.

Lucrează!

1. Ce ai învățat din întâmplarea trăită de elefantul-copil?
2. Povestește, dacă ți s-a întâmplat, ce ai pățit când te-ai pierdut de părinții tăi.
3. Învăță pe de rost primele două strofe din poezie.
4. Desparte în silabe cuvintele din seriile de mai jos. Încercuiește apoi grupurile de sunete *ea* și *ie* pronunțate într-o silabă.
 - a. saltea • canapea • perdea • greșeală • leafă • bretea
 - b. ieșire • caiet • creier • mierlă • viespe • pierdut
5. Taie cu o linie forma greșită:
erbivor/ierbivor • iederă/ederă • iepure/epure • ecran/iecran
6. Scrie după dictare.
Ileana a ieșit ieri la plimbare. A mers la Andreea.
7. Încercuiește grupurile de sunete *ea* și *ie* pronunțate în aceeași silabă în textul scris după dictare.
8. **Joc.** Lucrează în pereche. Ștergeți lacrimile elefantului, găsind cuvintele de mai jos prin completarea cu grupul de sunete *ie*. Câștigă cei care termină primii corect.

9. Subliniază cuvintele în care există grupul de sunete *ea* pronunțat în aceeași silabă în seria de mai jos:
fereastră • greșeală • lalea • măsea • neadevăr • preambalat • real • seară • stea • teamă • țeapă • zeamă

Fă performanță!

- Citește-le colegilor tăi poezia *O fetiță cuminte* de Elena Farago.

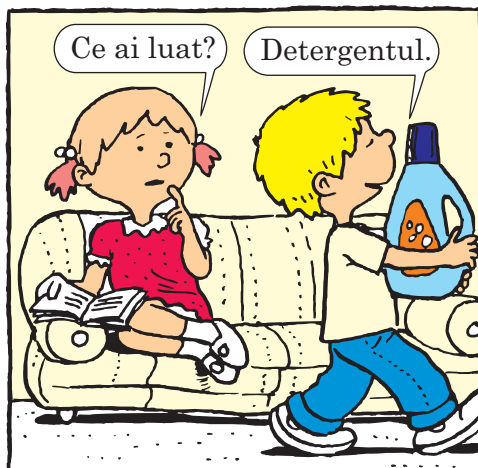
Dezgheț. Mima

Învățătorul mimează o întâmplare. Mănâncă. Un câine îl privește. Îl mângâie. Îi dă să mănânce. Se ridică să ia apă din frigider și o bea. Se întoarce la masă. Vede că nu mai este mâncare în farfurie. Trimite câinele afară. Elevii spun câte unul, pe rând, ce face învățătorul, refăcând povestirea spusă prin gesturi.

Conținuturi

- Citirea cuvintelor, a enunțurilor
- Scriere imaginativă pe baza unei benzi desenate

Cum spală Gigel rufele

Răspunde!

1. Citește comunicările și cuvintele din banda desenată.
2. Din câte imagini este alcătuită banda desenată?
3. De ce două imagini nu conțin cuvinte?

Banda desenată

Descoperă!

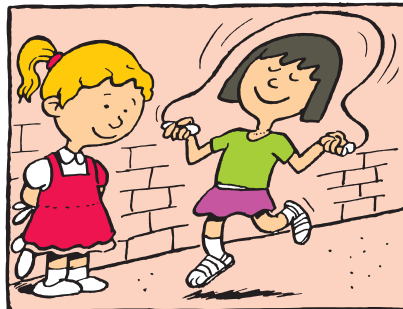
1. Încercuiește răspunsul corect. În banda desenată, se povestește prin:
a. imagine; b. cuvinte; c. imagini și cuvinte.
2. Precizează ce reprezintă textul din imagini.
3. Formulează oral câte o propoziție pentru fiecare imagine din banda desenată.

Reține!

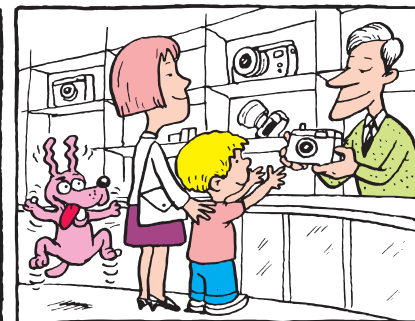
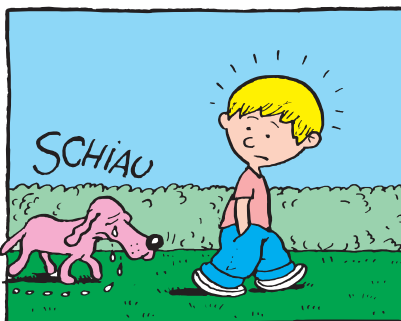
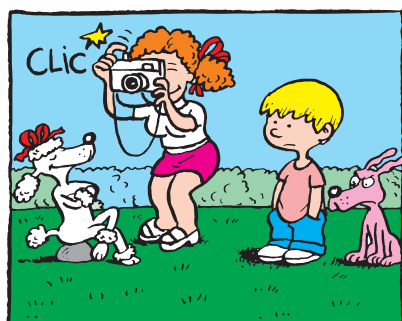
- **Banda desenată** folosește desene și cuvinte pentru a povesti ceva. Cuvintele personajelor se scriu în bule.

Lucrează!

1. **Portofoliu.** Scrie o compunere de 3–7 comunicări după banda desenată de la pagina 12.
2. Imaginează cuvintele din bule pentru fiecare situație de mai jos prezentată într-o bandă desenată.
 - Tata îi dă un sfat băiatului.
 - Stăpânul își cheamă câinele care a făcut o prostie.
 - O fetiță care plânge este liniștită de bunică.
3. **Portofoliu.** Alege dintre desenele de mai jos unul care să înceapă o bandă desenată. Continuă povestirea, imaginând alte două desene. Scrie apoi o compunere după banda ta desenată. Pune banda desenată în mapa cu lucrări de scriere imaginativă.

4. Povestește în 3–7 propoziții întâmplarea din banda desenată de mai jos. Pune un titlu surprinzător compunerii tale.

Fă performanță!

- Realizează o bandă desenată în care prima imagine prezintă un copil care fuge urmărit de o fantomă.

Dezgheș. Cum arată un gând?

Fiecare elev scrie pe o fișă răspunsul la întrebare. Poate adăuga un desen. Fișele se lipesc pe un panou.

Conținuturi

- Citirea textelor. Textul narativ
- Scrierea cuvintelor

Poveste cu un gând strănutat (1)

de Laura Grünberg

Un gând s-a rătăcit într-o parcare. S-a trezit brusc în miros de benzină, printre mașini înghesuite. Ultimul lucru pe care și-l amintea era cum stătea liniștit în capul lui Simon. Băiatul era răcit. Butona la computer. A strănutat. Probabil așa a fost aruncat în lume.

Era speriat. Nu știa ce să facă. Nu era lumea sa. Totul era străin. O adevărată aventură pentru un gând sfios de copil.

Deodată, s-a auzit o voce:

- Căutați un loc de parcare?
- Nu. Cine sunteți?
- Îngerul Parcărilor.

Nu era înger. Era, de fapt, un bărbat înalt, slab, chelios, cu o pereche de blugi și un tricou.

- Dumneavoastră cine sunteți?
- Gând cel Bun. M-am pierdut de Simon.

Răspunde!

1. Indică un cuvânt cu același sens pentru *speriat*, *sfios*, *voce*.
2. Cine este eroul povestirii?
3. Unde se petrec întâmplările?
4. Pe cine întâlnește în parcare Gând cel Bun?
5. **Proiect.** Lucrează în grupă de 4–5 elevi. Scrieți în 3–7 propoziții o continuare a povestirii. Un reprezentant o prezintă în fața clasei.

Scrierea cuvintelor sa/s-a

Descoperă!

1. **Joc.** Lucrează în pereche. Găsiți, în text, comunicările în care apar cuvintele *sa/s-a*. Câștigă cei care termină primii, găsind toate comunicările.
2. Indică forma corectă pentru propozițiile de mai jos.
Povestea *sa/s-a* este ciudată. • Băiatul *sa/s-a* întâlnit cu el. • Înfățișarea *sa/s-a* era obișnuită. • Ea *sa/s-a* speriat.
3. Menționează un cuvânt cu același sens pentru cuvântul *sa* din comunicările de mai jos.

Simon e răcit și dorința *sa* era să-l găsească pe Gând cel Bun. • Ana este friguroasă și scurta *sa* este groasă.

Reține!

- Cuvântul *sa* are același sens cu *lui* și *ei* (cartea *sa*/*lui*/*ei*). În scrierea lui *s-a* apare **liniuța de unire (cratima)**, care marchează rostirea împreună a două cuvinte.

c. În anul 1476, cetatea Suceava, capitala Moldovei, era asediată de turci.

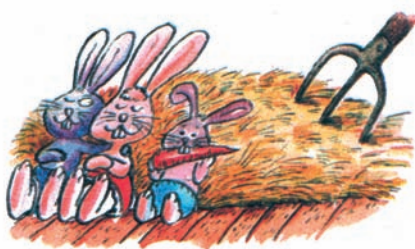
Cum se începe un text narativ

Descoperă!

1. Citește începuturile de texte narative de mai jos.

a. Negruța era o pisică fără stăpân.

b. În șura de fân a bunicii, trăia fericită o familie de iepuri.

d. O mașină roșie i-a propus lui Gând cel Bun să se întrecă într-o cursă.

2. **Joc.** Lucrează în grupă de 4–5 elevi. Clasați începuturile de mai sus ale textelor narative, precizând care indică locul, timpul și care prezintă eroii povestirilor. Câștigă cei care termină primii corect.
3. Alege un început dintre cele patru și motivează de ce îți place.
4. Care început ți se pare mai ușor de continuat? De ce?

Reține!

- Un text narativ poate să înceapă prezentând **locul** acțiunii, **timpul** acțiunii, **eroii** povestirii.

Lucrează!

1. **Joc.** Lucrează în pereche. Continuați unul dintre începuturile date de sub ilustrațiile de mai sus în 3–7 propoziții. Citiți-le colegilor de clasă textul vostru.
2. Subliniază forma potrivită pentru propozițiile de mai jos.
Gândul *sa/s-a* pierdut. • Stăpâna *sa/s-a* e supărată. • Ea *sa/s-a* plâns mamei.
3. Completează spațiile libere cu *sa/s-a*.
Bunica ... îi spunea o poveste. • Cățelușa ... asculta și ea. • Băiatul ... speriat când a auzit cum arăta zmeul. • El ... dus în cameră să se liniștească.
4. Construiește două propoziții în care să apară *s-a*.
5. Scrie după dictare.
Gândul *s-a* pierdut de copil. Dorința *sa* este să îl găsească.

Fă performanță!

- Scrie o compunere de 3–7 propoziții în care să arăți ce gânduri bune ai avut astăzi. Citește-le compunerea colegilor tăi.

Dezghet. Cum ajung la cei care le-au produs gândurile pierdute?

Fiecare elev scrie pe o fișă o propoziție scurtă cu răspunsul la întrebare. Elevii citesc și lipesc fișa pe un panou.

Conținuturi

- Textul narativ. Citirea textelor

Cum se continuă un text narativ

Poveste cu un gând strănutat (2)

de Laura Grünberg

Spre seară, Îngerul Parcărilor, văzând cât de neajutorat și speriat este Gând cel Bun, a hotărât să-l ajute să zboare. A încercat de mai multe ori, dar n-a reușit.

Deodată, melodia dintr-o mașină l-a făcut pe Gând cel Bun să zboare. A descoperit că se putea agăța de cuvinte sau de sunete: muzici, claxoane, clickul telecomenzii mașinii, foșnetul frunzelor.

Cu un pic de antrenament, Gând cel Bun a putut să zboare în zilele următoare deasupra orașului, țării, lumii. Îl căuta pe Simon, băiatul de șapte ani care stătea într-un apartament cu multe ghivece de flori. Avea un câine gălăgios, Cara.

A trăit fel de fel de aventuri, dar a revenit mereu în parcare.

Răspunde!

1. Indică un cuvânt cu același sens pentru *melodie*, *foșnet*, *gălăgios*.
2. **Joc. Lanțul.** Fiecare elev citește o comunicare din text.
3. Cum vrea Îngerul Parcărilor să-l ajute pe Gând cel Bun ca să-l găsească pe Simon? Unde stă Simon?
4. Ce a putut să vadă Gând cel Bun zburând?

Cum se continuă un text narativ

Reține!

- O întâmplare neașteptată, care stârnește curiozitatea, determină continuarea desfășurării acțiunilor dintr-un text narativ.

Descoperă!

1. Ce întâmplare provoacă desfășurarea acțiunilor?
2. În ce moment al zilei îl ajută Îngerul Parcărilor pe Gând cel Bun?
3. Ce a făcut Gând cel Bun în zilele următoare?
4. Unde revenea după aventurile sale?

Lucrează!

1. Explică de ce Gând cel Bun se agăța de cuvinte sau de sunete.
2. **Proiect.** Scrie, în 3–5 propoziții, o continuare a textului. Citește-o din scaunul autorului.

Fă performanță!

- Citește primele două părți din capitolul al II-lea din *Ruxi* de Matthew Lipman. Explică la ce se referă relațiile spațiale și temporale.

Dezgheț. Gânduri bune, gânduri rele

Fiecare elev primește două post-ituri. Pe unul scrie un gând bun, pe altul, un gând rău. Elevii citesc post-iturile și le lipesc pe două panouri.

Conținuturi

- Textul narativ. Citirea textelor
- Scrierea corectă a cuvintelor *sau/s-au*. Dictare

Reține!

- Cuvântul *sau* are același sens cu *ori*.

Vocabular

spot – reclamă comercială sau scurt anunț prezentat la televizor.

Scrierea cuvintelor *sau/s-au*

Poveste cu un gând strănutat (3)

de Laura Grünberg

Odată, Gând cel Bun a nimerit în capul unui tânăr care lucra în publicitate. Trebuia să prezinte cât mai frumos și mai convingător un model de telefon mobil. A realizat spoturi publicitare amuzante, anunțuri pentru radio, pliante colorate.

Gând cel Bun și-a dat seama că telefonul pentru care făcea reclamă nu era așa deosebit. Era ca telefonul primit de Simon cadou de la părinții lui și care s-a stricat a doua zi. A încercat să-i spună tânărului că oamenii s-au păcălit cumpărând un astfel de telefon. Degeaba! Tânărul nu auzea sau era interesat doar să facă bani.

Atunci, Gând cel Bun s-a agățat de primul fluierat de polițist și a revenit în parcare.

Răspunde!

1. Ce realizează tânărul ajutat de Gând cel Bun?
2. De ce îl părăsește și se întoarce în parcare?

Scrierea cuvintelor *sau/s-au*

Descoperă!

1. Subliniază, în text, cuvintele *sau* și *s-au*.
2. Menționează un cuvânt cu același sens pentru cuvântul *sau* din comunicările de mai jos.

Cumpăr caiete *sau* cărți. • Te joci *sau* pleci cu bunica?

Lucrează!

1. **Proiect.** Scrie, în 3–5 propoziții, o continuare a textului.
2. Transcrie, în caiet, comunicările de mai jos, completând cu *sau/s-au*.
Sora mea citește un ziar ... o revistă. • Copiii ... dus la joacă. • Părinții mei ... gândit să îmi ia un telefon mobil ... o tabletă. • Mihai și George ... întâlnit în parc.
3. Scrie după dictare.

Tata și mama s-au bucurat de vremea frumoasă. Ei s-au hotărât să alerge prin parc sau pe străzile din jurul casei.

Fă performanță!

- Citește poezia *Telefonul-feleton* de Daniela Crăsnaru.

Dezgheț. Unde ar trebui Gând cel Bun să-l caute pe Simon?

Fiecare elev primește un post-it pe care scrie un loc în care s-ar afla Simon. Elevii citesc ce au scris și lipesc post-iturile pe un panou.

Conținuturi

- Textul narativ. Citirea textelor
- Scrierea corectă a cuvintelor care conțin grupurile de sunete *ua* și *uă*. Dictare

Reține!

- Există cuvinte care conțin grupurile de sunete *ua* și *uă* pronunțate în aceeași silabă.

Vocabular

site – (pronunțat *sait*) spațiu pe internet pe care se postează informații.

autoritar – care impune ascultare, care nu admite să i se răspundă, căruia îi place să comande.

Poveste cu un gând strănutat (4)

de Laura Grünberg

După ce a călătorit în străinătate, a mers cu elevii din clasa a doua la muzeu, a intrat în mintea unui scriitor, a făcut un site care să ajute gândurile pierdute, Gând cel Bun a ajuns în capul unui câine. Speriat, acesta lătra întruna. Stăpânul a strigat autoritar.

— Cara! Încetează! Liniște! Fii cuminte!

Auzind numele Cara, Gând cel Bun a încremenit. Să fi ajuns acasă? Și vocea era a lui Simon! O luă la fugă spre băiat. Se izbi însă de fruntea Carei.

Orice a făcut, nu a putut ajunge la Simon. Când n-a mai fost ziuă, s-a stercurat iar în parcare. Poate va veni cândva momentul reîntâlnirii cu Simon.

Răspunde!

1. Găsește un cuvânt cu același sens cu *întruna*, *a încremenit*, *se izbi*.
2. Unde ajunge Gând cel Bun într-o zi? De ce nu se întâlnește cu Simon?

Grupurile de sunete *ua* și *uă*

Descoperă!

1. Câte silabe au cuvintele din text *doua* și *ziuă*.
2. Încercuiește grupurile de sunete *ua* și *uă* pronunțate în aceeași silabă în cuvintele de la exercițiul 1.

Lucrează!

1. **Proiect.** Scrie în 3–5 propoziții o continuare a textului. Citește predicția colegilor tăi.
2. Desparte în silabe cuvintele de mai jos. Încercuiește grupurile de sunete *ua* și *uă* pronunțate într-o silabă.
rouă • plouă • *Steaua* • salteaua • guașă • vouă
3. Scrie după dictare.
Pe Ileana o durea măseaua. A mâncat ouă fierbinți.
4. Încercuiește cu două culori diferite grupurile de sunete *ea* și *ie* pronunțate în aceeași silabă din textul de la exercițiul 3.

Fă performanță!

- Citește-le colegilor tăi poezia *Blazare* de Marin Sorescu.

Dezghet. Câți ani va avea Simon când îl va reîntâlni pe Gând cel Bun?

Elevii răspund la întrebare, scriind vârsta pe un post-it. Toți spun predicția și lipesc post-itul pe un panou.

Conținuturi

- Textul narativ
- Citirea textelor

Reține!

- O povestire poate avea mai multe sfârșituri posibile, dar acestea trebuie să fie urmarea faptelor petrecute înainte. Sfârșitul poate fi:
 - **vesel**, când situația de la început se îmbunătățește;
 - **trist**, când situația de la început se înrăutățește.

Cum se încheie un text narativ

Poveste cu un gând strănutat (5)

de Laura Grünberg

Când se aștepta mai puțin, într-o miercuri pe la cinci, dând colțul pe o stradă în sunetul picăturilor de ploaie, Gând cel Bun a dat nas în nas cu Simon. Nu mai era răcit și crescuse un pic. Destul cât să conducă propria mașină.

O să-l recunoască Simon? Încotro se îndrepta băiatul așa grăbit?

Gând cel Bun, care văzuse întreaga lume, s-a liniștit pe dată. La ora asta de vârf, trebuia să parcheze și Simon undeva și Gând cel Bun știa locul perfect.

Răspunde!

1. Când se întâlnesc gândul și băiatul? Cam câți ani are Simon?
2. De ce se liniștește Gând cel Bun?
3. Cum este sfârșitul povestirii: vesel sau trist?

Cum se încheie un text narativ

Descoperă!

- Bifează felul sfârșiturilor de povestire de mai jos.
- a. Îngerul Parcărilor a găsit repede un loc pentru mașina lui Simon. Apoi, l-a chemat pe Gând cel Bun. Cei doi nu s-au mai despărțit.
 - b. O rafală de vânt l-a dus pe Gând cel Bun la două străzi distanță. S-a întors repede, dar nu l-a mai găsit pe Simon. Nu l-a mai văzut niciodată.

vesel trist

☐ ☐
☐ ☐

Lucrează!

1. Transcrie, în caiet, doar comunicările care pot încheia o povestire.
 - Câinele a plecat și nu s-a mai întors niciodată la stăpânul cel rău.
 - Copilul a deschis fereastra și a spus: Fata de împărat și voinicul au făcut o nuntă mare.
2. **Portofoliu.** Scrie, în 3–7 propoziții, un alt sfârșit pentru *Poveste cu un gând strănutat*. Poți adăuga un desen.

Fă performanță!

- Citește-le colegilor tăi poezia *Buclă de lână* de Constanța Buzea.

► Descoperă!

1. Citește titlul povestirii și numele autoarei care apar în ilustrația de mai sus.
2. Spune care sunt numele personajelor care apar în ilustrația de mai sus.
3. Ce întâmplare a declanșat acțiunea?
4. Lucrează în grupă de 4–5 elevi. Formulați o propoziție pentru fiecare dintre părțile povestirii citite, folosind și ilustrația.
5. Repovestește oral întâmplările.

► Reține!

- Pentru a putea povesti oral o narațiune, în timpul citirii textului, se rețin numele personajelor și faptele lor, precum și ordinea întâmplărilor. Explicarea trebuie să fie corectă, clară, faptele prezentându-se pe scurt. Sfârșitul comunicărilor trebuie marcat prin pauze în vorbire.

A formula o idee, o părere, o opinie

► Descoperă!

1. Arată ce sentimente ți-au produs personajele și întâmplările din povestirea citită.
2. Crezi că un gând vorbește, vede, aude? Poate avea la rândul lui gânduri?
3. Animalele au și ele gânduri? Motivează-ți răspunsul.
4. Cum ți se pare că trece timpul în povestire? Ce este timpul pentru tine?

► Reține!

- După citirea unui text, se pot formula păreri proprii despre personaje și întâmplări, exprimându-se idei și sentimente.

► Lucrează!

1. **Proiect. Am o idee. Posterele.** Împărțiți-vă pe grupe și prezentați într-un poster fiecare parte a povestirii, folosind 2–4 propoziții și un desen. Asamblați posterele într-o expoziție și repovestiți oral textul.
2. Spune ce înseamnă pentru tine trecutul, viitorul și prezentul.
3. Lucrează în pereche. Alegeți un text narativ citit până în acest moment. Fiecare povestește oral, pe rând, câte un alineat al textului.
4. Exprimă-ți oral părerea despre faptul că poveștile pot fi interpretate diferit.
5. **Proiect. Jurnalul personal de lectură.** Realizează un jurnal de lectură care să cuprindă:
 - o pagină cu lista cărților citite;
 - o pagină cu lecturile recomandate de învățător sau pe care vrei să le citești;
 - o pagină care anunță cartea citită (autor, titlu, editură, localitate, anul apariției, data la care ai început lectura și data la care ai terminat-o, eventual, un desen);
 - o pagină cu părerile tale despre carte.

Compunerea după un șir de întrebări

Spre
lume

Descoperă!

1. Completează tabelul, scriind numărul imaginii corespunzătoare întrebărilor de mai jos.

a. Ce face fetița?	c. De ce împinge pisiul bolul?
b. La ce se uită pisiul?	d. Ce face pisiul?

2. Scie, în caiet, răspunsurile la întrebările de mai sus în ordinea corespunzătoare imaginilor.

3. Alcătuieste un text, pornind de la răspunsurile date. Pune un titlu potrivit compunerii tale.

Întrebare	Imagine
a	4
b	
c	
d	

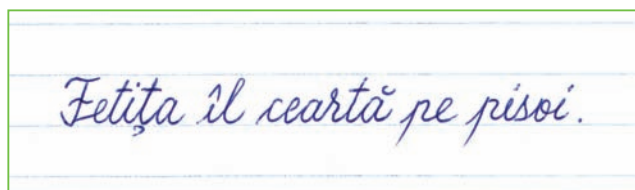
Reține!

- Răspunzând la un șir de întrebări care au legătură între ele, se poate alcătui o compunere. Aceasta trebuie să aibă alineate corespunzătoare ideilor transmise. Titlul trebuie să fie surprinzător, scurt și să corespundă conținutului compunerii.

Scrierea pe liniatură dictando

Descoperă!

1. Menționează ce lipsește în liniatura dictando de mai jos față de cea de tip II.

2. Precizează cum sunt plasate literele între linii în propoziția de mai sus și în ce parte este înclinat scrisul.

Reține!

- Pe liniatura dictando, se scrie înclinat spre dreapta. Literele mari se scriu între două linii.

Lucrează!

1. **Proiect.** Lucrează în grupă de 4–5 elevi. Răspundeți în scris la întrebările privitoare la imaginile din dreapta. Alcătuiți apoi o

compunere. Puneți un titlu potrivit. Un reprezentant al grupeii citește compunerea din scaunul autorului.

a. Ce se vede în fața blocului?	d. Ce se întâmplă când copiii pleacă dimineața la școală?
b. Cum se joacă băiatul și fetița?	
c. Ce lasă copiii seara în fața blocului?	

2. **Portofoliu.** Fiecare lucru din jurul tău poate avea o poveste. Răspunde la întrebări în scris. Redactează apoi compunerea și pune-i un titlu. O poți și ilustra.

a. Ce obiect este personajul povestirii?
b. Cum arată?
c. Cum a ajuns la tine?
d. Când v-ați împrietenit?
e. L-ai pierdut vreodată?

1. Citește, în gând, textul de mai jos.

Planetele Otiliei

de Liana Maria Petruțiu

Otilia și Ionuț au ajuns pe planeta certăreților.

Pe un dâmb, doi copii zgâlțâiau un copăcel firav. Ionuț nu a reușit să-i oprească. Atunci, l-a zgâlțâit pe un băiat. Copilul s-a supărat.

— Vezi? Copăcelul nu se poate apăra ca tine. Nici lui nu-i place să-l zgâlțâi. Îl doare. Poate crește strâmb sau poate să se usuce.

Copiii s-au privit. Au încercat să mângâie copacul. El s-a ferit însă și s-a ascuns după Otilia.

— Nu te speria! Vor să se joace.

Copiii, Otilia și Ionuț s-au împrietenit. De atunci, planeta a devenit planeta prieteniei.

2. Indică un cuvânt cu același sens pentru *dâmb*, *firav*, *s-a ascuns*.

3. Stabilește, prin numerotare, ordinea întâmplărilor din povestirea citită.

- ☐ Copiii și copăcelul se împrietenesc.
- ☐ Doi copii zgâlțâiau un copăcel de pe un dâmb.
- ☐ Băiatul îl zgâlțâie pe un copil.
- ☒ 1 Otilia și Ionuț au ajuns pe planeta certăreților.
- ☐ Ionuț a încercat să-i oprească.
- ☐ Ionuț îi explică greșeala făcută.

4. Cum este sfârșitul povestirii?

5. Ce părere ai despre felul în care se poartă copiii cu arborele?

6. Ce învățătură tragi din povestire?

7. Povestește oral întâmplările citite.

8. Desparte în silabe următoarele cuvinte din text și încercuiește grupurile de sunete învățate care sunt pronunțate în aceeași silabă: *oprească* și *mângâie*.

9. Transcrie, din textul de mai jos, cuvintele care conțin grupurile de sunete *ea*, *ie*, *ua* și *uă* pronunțate în aceeași silabă. Încercuiește grupurile.

Roua sclikea pe crengile copacului. Ziua, spre ora nouă, căldura topea picăturile de apă. Printre ierburi, apărea câte un iepure alb.

10. Lucrează în grupă de 4–5 elevi. Găsiți, în text, comunicările în care apar cuvintele *sa/s-a* și *sau/s-au*. Citiți, pe rând, aceste comunicări.
11. Subliniază forma corectă din comunicările de mai jos.
 - Colegii mei *sau/s-au* întrebat dacă să citească o poezie *sau/s-au* o povestire.
 - Anca și Dan *sau/s-au* plimbat prin parc.
 - Mașinile *sau/s-au* lovit frontal.
12. Transcrie textul de mai jos, alegând dintre cuvintele scrise pe florile din dreapta.
 Prietena ... a cumpărat un buchet de flori pentru mama. Ea ... dus repede acasă. Fratele ei ... gândit să ia și el flori. Mama ... bucurat când a văzut ce copii atenți are.

13. Scrie după dictare.

Maria și Ioana s-au dus în parc. S-au plimbat cu rolele sau cu placa. S-au îndreptat apoi spre casă.

14. Povestește o întâmplare observată în drum spre școală.
15. Povestește, în scris, întâmplările din banda desenată de mai jos.

1. Citește fragmentul de mai jos. Așază apoi întâmplările în ordinea din text, punând cifra corespunzătoare în pătrate.

Invitație

de Mircea Sântimbrianu

Furnicile l-au invitat pe elefantul Jambo în noua lor locuință, un mușuroi cu două etaje.

Jambo a venit la ele, dar nu a văzut locuința.

— Bine ai venit! Intră!

— Unde să intru? Nu văd nimic. Aștept până dimineață.

A doua zi, elefantul a văzut mușuroiul pe care era un bilet: *Iertare! Nu ne-am gândit că nu încapi în casă.*

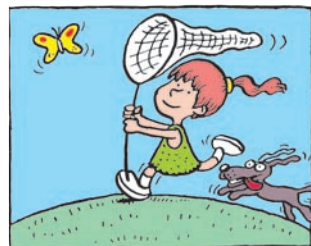
- ☐ Elefantul nu vede locuința furnicilor.
- ☐ Furnicile îl invită pe elefant în noua lor locuință.
- ☐ Jambo merge la furnici.
- ☐ Așteaptă până dimineață.
- ☐ Vede mușuroiul și biletul furnicilor care își cer iertare.

2. Transcrie patru cuvinte din text care conțin grupurile *ea, ie, ua, uă*.

3. Scrie după dictare.

Elefantul s-a dus la furnici. Privirea sa ageră nu a văzut casa. Furnicile s-au rușinat că nu s-au gândit cât e de mare. Vor invita buburuze sau albine în viitor.

4. Povestește în 3–7 comunicări întâmplările din banda desenată alăturată.

Portofoliu. Alcătuiește o mapă cu cinci lucrări despre felul în care se construiește un text narativ. Prezintă jurnalul tău de lectură.

	FOARTE BINE	BINE	SUFICIENT
1	patru – cinci întâmplări ordonate corect	trei întâmplări ordonate corect	două întâmplări ordonate corect
2	patru cuvinte	trei cuvinte	două cuvinte
3	două greșeli	patru greșeli	șase greșeli
4	povestire logică, având cel mult două greșeli de ortografie	povestire logică, având cel mult patru greșeli de ortografie	povestire incoerentă, având cel mult șase greșeli de ortografie

Autoevaluare

Unitatea 1

F.B.
B.
S.

Unitatea 2

F.B.
B.
S.

Unitatea 3

F.B.
B.
S.

Unitatea 4

F.B.
B.
S.

Competențe specifice

În această unitate de învățare, profesorul va urmări formarea următoarelor competențe specifice din programă:

1.3. identificarea sunetelor și silabelor în cuvinte și a cuvintelor în enunțuri rostite cu claritate;

2.4. exprimarea expresivă a ideilor în contexte familiare, manifestând interes și încredere în sine;

3.1. citirea unor mesaje scrise, întâlnite în mediul cunoscut;

3.2. identificarea mesajului unui text în care se relatează întâmplări, fenomene din universul cunoscut;

4.1. scrierea unor mesaje, în diverse contexte de comunicare;

4.2. redactarea unor mesaje simple, cu respectarea convențiilor de bază.

Dezgheț. Albastru

Elevii aleg dintre mai multe cartonașe cu imagini din mediul înconjurător câte unul, indicând un element de culoare albastră, de exemplu: mare, tren, pene, minge, fluturi etc. Cartonașele se lipesc pe un panou.

Conținuturi

- Textul liric. Citirea textelor
- Vocalele

Vocabular

azur – culoare albastru deschis.

expres – tren care merge cu viteză mare, oprindu-se numai în stațiile importante.

lămâiș – loc în care cresc arbuști cu flori albe și care fac fructe numite lămâi.

Țara de azur

de Vasile Nicolescu

Deschizând cartea cu poze colorate
și lipind-o de fereastra expresului,
copilul striga fericit:

— Priviți și voi lumea, dragii mei, minunați-vă!
Și fluturii, iepurii, pisica și câinele,
mingea și scara, găletușa, penele colorate
porniră-n zbor
peste lămâișul în floare,
peste azuriile trepte ale mării.
Și toți călătorii,
uitându-ne unii la alții,
făcurăm,
mai mult sau mai puțin,
același lucru.

Răspunde!

1. Ce deschide copilul?
2. Citește ce spune copilul. De ce la sfârșitul comunicării este semnul exclamării?
3. Selectează, din text, elementele care pleacă din carte spre lume. Explică de ce se află acestea în carte.
4. Subliniază cuvintele care indică sentimentele exprimate în text.
fericire • uimire • frică • durere • curiozitate
5. **Joc.** Lucrează în grupă de 4–5 elevi. Completați propoziția de mai jos, adăugând elemente pe care le-ați dori într-o carte. Câștigă cei care scriu mai multe lucruri în trei minute.
Aș pune într-o carte...
6. Potrivește cuvintele din primul rând cu acelea din al doilea.
poze • fereastră • iepure • copil • minge • mare
închisă • alb • colorate • rotundă • fericit • albastră
7. Alcătuieste propoziții în care să arăți cum sunt fluturii, pisicile, câinii, păsările.
8. Separă, prin linii, cuvintele din propoziția de mai jos. Transcrie propoziția în caiet.

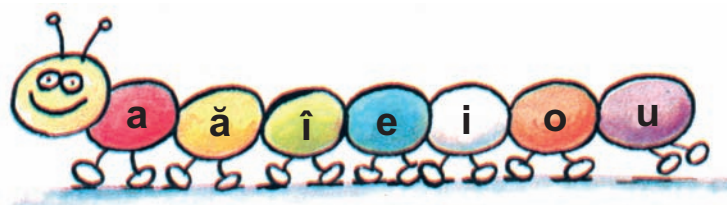
Vocalele

Descoperă!

- Menționează cuvintele din comunicările de mai jos care sunt alcătuite doar dintr-un singur sunet. A, ce bine îmi pare că te văd! • E, bine că vine vremea caldă! • I, ce repede alerg! • O văd pe Maria în curte. • U, suntem aici!

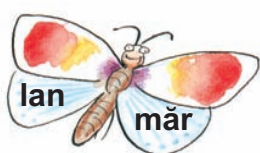
Reține!

- **Vocalele** sunt sunete care se pot pronunța neînsoțite de alte sunete și pot forma singure silabă. Vocalele din limba română sunt cele de mai jos.

Lucrează!

1. Subliniază vocalele din cuvintele de mai jos din poezia *Țara de azur* de Vasile Nicolescu.
poze • colorate • striga • găletușa • lămâiș • puțin
2. Copiază, în caiet, propoziția de mai jos și subliniază vocalele.
Copilul privește din tren natura plină de azur.
3. Indică numărul de vocale pe care le conține fiecare cuvânt din lista de mai jos.
carte ☐ • înflorit ☐ • fluture ☐ • decolorat ☐ • zambilă ☐ • emoție ☐ • violetă ☐ • aprilie ☐ • gânganie ☐ • salcâm ☐
4. **Joc.** Lucrează în pereche. Completează pătratele cu vocale pentru a obține un cuvânt care denumește un element din natură. Câștigă cei care termină primii corect.
c☐mp • p☐d☐r☐ • c☐p☐c • ☐zv☐r
5. Scrie câte trei cuvinte în care vocala *î* se transcrie, pe rând, prin literele *i* și *â*.
6. **Joc.** Lucrează în grupă de 4–5 elevi. Puneți vocale diferite în pătrate pentru a obține cuvinte. Câștigă cei care, în cinci minute, scriu pe o foaie cele mai multe cuvinte.
d☐r • m☐c • p☐t • r☐d • s☐l • t☐c
7. Pune înaintea cuvintelor de pe aripile fluturilor o vocală de pe flori pentru a găsi alte cuvinte. Scrie-le în caiet.

Fă performanță!

- Citește poezia *Oglinzi* de Petre Ghelmez.

Dezgheț. Semnele primăverii

Elevii se împart în grupe. Scriu pe o fișă ce se întâmplă primăvara cu plantele, păsările, fenomenele naturii, muncile agricole. Un reprezentant prezintă produsul.

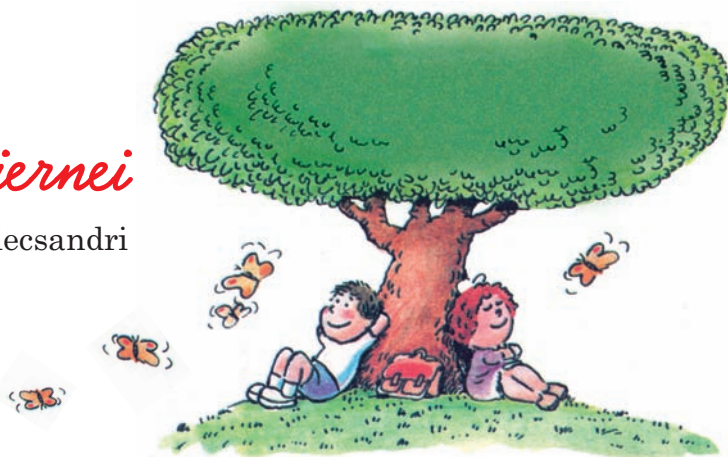
Conținuturi

- Textul liric. Citirea textelor
- Consoanele

Consoanele

Sfârșitul iernei

de Vasile Alecsandri

S-a dus zăpada albă de pe întinsul țării,
S-au dus zilele Babei și nopțile vegherii.
Câmpia scoate aburi, pe umedul pământ
Se-ntind cărări uscate de-al primăverii vânt.

Lumina e mai caldă și-n inimă pătrunde,
Prin râpi adânci zăpada de soare se ascunde.
Pâraiele umflate curg iute șopotind,
Și mugurii pe creangă se văd îmbobocind.

Un fir de iarbă verde, o rază-ncălzitoare,
Un gândăcel, un flutur, un clopoțel în floare,
După o iarnă lungă ș-un dor nemărginit,
Aprind un soare dulce în sufletul uimit!

Vocabular

zilele babei (babe-lor) – primele nouă zile ale lunii martie, în care vremea este adesea schimbătoare.

veghere – acțiunea de a sta treaz noaptea.

Răspunde!

1. **Joc. Lanțul.** Fiecare elev citește un rând din poezie.
2. Care este primul semn al sosirii primăverii?
3. Selectează versurile în care se arată cum este câmpul primăvara.
4. Lucrează în pereche. Găsiți, în text, insectele și plantele care apar primăvara.
5. Scrie, în caiet, numele păsărilor din ilustrația alăturată și care anunță primăvara. Subliniază vocalele din aceste cuvinte.
6. Care sunt sentimentele exprimate în ultima strofă?
7. Caută la sfârșitul rândurilor din text cuvintele ale căror sunete se potrivesc, după modelul *țării – vegherii*.
8. **Joc.** Lucrează în grupă de 4–5 elevi. Completați, după modelul dat, petalele ghiocelor, găsind cuvinte al căror sfârșit să se potrivească.

Consoanele

Descoperă!

1. Indică vocalele din cuvântul *primăvară*.
2. Rostește celelalte sunete din cuvântul dat și arată dacă pot forma singure silabe.

Reține!

- **Consoanele** sunt sunete care nu se pot pronunța neînsoțite de alte sunete și nu pot forma singure silabă. Consoanele din limba română sunt cele de mai jos.

Lucrează!

1. Menționează consoanele din cuvintele de mai jos, extrase din poezia *Sfârșitul iernei* de Vasile Alecsandri.
lumină • mugur • fir • verde • lungă • dor
2. Transcrie, în caiet, primul vers din poezie și subliniază cu o linie consoanele.
3. Indică numărul de consoane pe care le conține fiecare cuvânt din lista de mai jos.
toporaș ☐ • frunză ☐ • rândunică ☐ • copac ☐ • cărăbuș ☐ • mugure ☐ • gândac ☐ • găză ☐
4. **Joc.** Lucrează în pereche. Puneți în locul pătratelor consoane pentru a obține cuvinte. Câștigă cei care găsesc mai multe cuvinte în cinci minute.
☐ac • ma☐ • ☐a☐e • ☐a☐ă • ☐oc • ti☐
5. Adaugă la începutul cuvintelor de mai jos o consoană pentru a obține cuvinte noi. Scrie cuvintele în caiet.
albă • are • ață • oră • ușă
6. Scrie, în caiet, denumirea insectelor de mai jos. Încercuiește vocalele și subliniază consoanele.

7. Dezleagă rebusul de mai jos, adăugând consoanele potrivite.

1. ultima lună a iernii
2. prima lună a primăverii
3. obiect mic legat de un fir roșu împletit cu alb, care se oferă ca semn al sosirii primăverii

1		E			U	A		I	E
	2		A				I	E	
3		Ă			I		O		

Fă performanță!

- Citește poezia *Vestitorii primăverii* de George Coșbuc.

Dezgheț. Prima floare a anului

Elevii sunt împărțiți în grupe. Fiecare grupă răspunde la întrebarea: De ce este ghiocelul alb?

Conținuturi

- Textul narativ. Citirea textelor
- Silaba

Lăpada și ghiocelul

legendă populară

Când Dumnezeu a făcut florile, le-a împodobit cu tot felul de culori frumoase. Când a făcut zăpada, i-a zis:

— Să-ți cauți singură culoarea.

Zăpada s-a dus la iarbă:

— Dă-mi culoarea ta verde!

Iarba n-a vrut însă. A rugat apoi trandafirul să-i împrumute culoarea lui roșie, dar n-a voit. A cerut culoarea albastră de la viorea, culoarea galbenă de la floarea-soarelui. Niciuna n-a ascultat-o.

Tristă, zăpada a ajuns la ghiocel. I s-a plâns:

— Nimeni nu vrea să-mi dea culoarea sa.

Ghiocelul, milos, i-a spus:

— Dacă-ți place culoarea mea albă, o împart bucuros cu tine.

Drept recunoștință, zăpada îl lasă să scoată primul căpșorul afară, primăvara.

Vocabular

legendă – povestire prin care se dă o explicație imaginară unor aspecte din natură.

milos – care înțelege necazurile altora.

Răspunde!

1. Care sunt plantele cărora le-a cerut ajutor zăpada? Ce culori au?
2. Care dintre flori i-a dat culoarea?
3. Menționează cuvintele cu același sens din al cincilea alineat.
4. Precizează un cuvânt cu sens opus pentru *frumos*, *trist*, *milos*, *primul*.
5. Cum și-a arătat zăpada recunoștința față de ghiocel?
6. **Joc de rol.** Lucrează în grupă. Imaginați-vă discuțiile pe care zăpada le are cu florile. Jucați scenele în fața colegilor.
7. **Portofoliu.** Realizează un desen cu un peisaj de primăvară, scriind în partea de jos numele florilor pe care le-ai desenat. Pune lucrarea în mapa cu lucrări originale. Puteți face o microexpoziție și să alegeți prin vot cele mai reușite lucrări.
8. Completează cu vocale pătratele din silabe pentru a descoperi cuvintele de mai jos.

b□n-c□ • fr□n-z□ • r□-m□-r□ • st□n-j□-n□l •
c□-p□l • p□-m□nt • □z-v□r

Silaba

Descoperă!

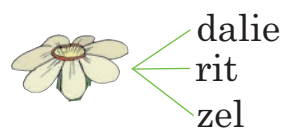
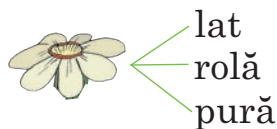
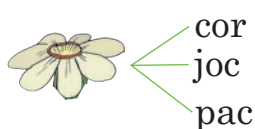
1. Citește cuvintele de mai jos și arată ce sunete sunt transcrise prin litere scrise cu roșu.
a-fa-ră • ză-pa-dă • al-bă • dar • tran-da-fir • re-cu-noș-tin-ță
2. Câte vocale sunt în fiecare silabă? Indică silaba alcătuită doar dintr-o vocală.
3. Precizează numărul de silabe al fiecărui cuvânt de la exercițiul 1.

Reține!

- **Silaba** este formată dintr-o vocală sau dintr-un grup de sunete care conține o vocală și care se pronunță printr-o singură deschidere a gurii. Cuvântul poate fi format dintr-o silabă, din două sau din mai multe silabe.

Lucrează!

1. Încercuiește litera seriei care conține doar cuvinte formate dintr-o silabă.
a. lan • as • bec • pat • prost • suport
b. dud • nuc • mac • loc • ziar • sul
c. cuc • melc • drum • strop • coș • țap
2. **Joc.** Lucrează în grupă de trei elevi. Scoateți, din textul de mai jos, câte două cuvinte formate din două silabe, din trei silabe și din patru silabe. Câștigă cei care termină primii corect.
Zăpada a mers la trandafirul roșu. Obraznic, el a refuzat o rugămințe așa mare.
3. Indică, în pătrate, numărul silabelor din care sunt alcătuite cuvintele de mai jos.
albastru • bej • maro • mov • roz • verde • galben • negru
4. Transcrie cuvintele formate prin adăugarea silabelor *co*, *pa* și *me* înaintea cuvintelor date.

5. Subliniază cuvintele alcătuite din patru silabe din lista denumirilor de flori de mai jos.
bujor • margaretă • mărgăritar • violetă • zambilă • toporaș • panseluță
6. Desparte în silabe cuvintele de mai jos. Încercuiește silaba formată doar dintr-o vocală.
adânc • alună • educație • elev • ilustrator • ocazie • ofertă • unu • uzat
7. Transformă cuvintele formate dintr-o silabă în cuvinte formate din două silabe, după model.
arc – arcul dop • lac • nas • pas • pom • rând • tren • timp • vânt
8. **Joc.** Lucrează în grupă de 4–5 elevi. Potrivești silabele de pe căpșuni pentru a forma cuvinte.

9. Desparte în silabe cuvintele de mai jos.
căldură • rază • rândunică • barză • părculeț • albină • fluture • grădină

Fă performanță!

- Citește poezia *Cântec de primăvară (Înfloresc grădinile...)* de Ștefan Octavian Iosif. Poți să înveți și melodia scrisă pentru aceste versuri.

Dezgheț. Instrumentele muzicale

Elevii primesc câte un post-it și scriu numele unui instrument muzical. Dacă xilofonul nu este amintit, învățătorul aduce o imagine cu acest instrument și explică felul în care se cântă la el.

Conținuturi

- Citirea textelor
- Scrierea corectă a cuvintelor care conțin litera x.
Dictare

Vocabular

xilofon – instrument muzical făcut din plăcuțe de lemn, la care se cântă prin lovirea lor cu niște ciocănele de lemn sau de metal.

Scrierea cuvintelor care conțin x

Xenia și xilofonul

de Nichita Stănescu
și Gheorghe Tomozei

Xenia e prietena mea. În excursii, ea cântă la xilofon și împarte cu mine pachetul de-acasă. Așa fac și eu. Xenia e tare veselă și-mi place s-o strig în pădure, cu mâinile pâlnie la gură. Xenia nu-mi răspunde, stă pitită după vreo tufă și o clipă sunt speriat. Dacă s-a rătăcit? Cum să mă întorc acasă fără Xenia, prietena mea? Când apare sunt cel mai fericit băiat din lume. Xenia, când o să mă fac mare, am să-mi cumpăr o bicicletă și am să te plimb cu ea.

Răspunde!

1. **Joc. Lanț.** Fiecare elev citește o comunicare.
2. Cum se numește prietena băiatului din text?
3. Privește ilustrația și explică în ce sunt transformați arborii.
4. Cum se joacă în pădure copiii?
5. Ce fel de fire are fetița?
6. Care sunt sentimentele băiatului?
7. Ce vrea să-și cumpere copilul când va fi mare? De ce?
8. **Proiect. Cărticica muzicală.** Fiecare elev prezintă pe o coală un instrument muzical. Poate adăuga și desene sau fotografii. Toate lucrările se leagă într-o carte căreia i se confecționează coperti. Poate fi prezentată colegilor din clasa întâi.

Scrierea cuvintelor care conțin litera x

Descoperă!

1. Găsește, în textul dat, cuvintele care conțin litera x.
2. Arată cum se pronunță x în cuvintele *excursie* și *exercițiu*.

Reține!

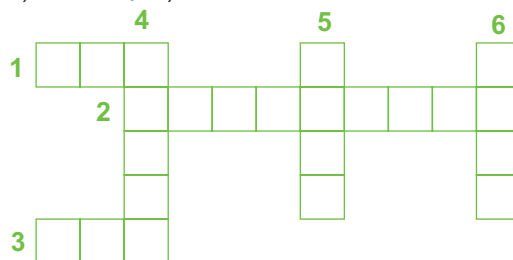
- **Litera x** redă:
 - grupul de sunete *cs*, ca în cuvintele: *pix*, *expoziție*;
 - grupul de sunete *gz*, ca în cuvintele: *exact*, *exemplu*.

Lucrează!

1. Scrie, în caiet, trei nume de persoană care conțin litera x la începutul, la sfârșitul și în interiorul cuvântului.
2. **Joc.** Lucrează în grupă de 4–5 elevi. Subliniați cu o linie cuvintele în care x se pronunță *cs* și cu două linii pe cele în care se pronunță *gz*. Câștigă cei care termină primii corect.
claxon • examen • există • expediază • experiment • exterior • flexibil • luxație • mixt • oxigen • taxator • text
3. Schimbă vocala transcrisă prin literă colorată în cuvintele de mai jos pentru a obține alte cuvinte. Scrie-le în caiet.
bax • fax • taxă • expert
4. Dezleagă careul de mai jos, știind că fiecare cuvânt conține cel puțin o literă x.

1. sportul cu mănuși
2. se pune după propoziții care exprimă o mirare, o surpriză etc. și se numește semn de ...
3. nemișcat, stabil
4. marcă de copiator
5. automobil care face transporturi în orașe contra unei plăți
6. scriere alcătuită din comunicări

5. Bifează forma corectă a cuvintelor scrise sub imaginile de mai jos.

îmbâxit ☐
îmbâcsit ☐

ruxac ☐
rucsac ☐

saxofon ☐
sacsofon ☐

tixit ☐
ticsit ☐

6. Corectează greșelile din propoziția de mai jos, transcriind-o în caiet.
Vasile Alexandri și Grigore Alecsandrescu sunt scriitori români.

7. Scrie după dictare.

Roxana vrea să se relaxeze. A proiectat o vacanță excepțională de maximum o lună.

8. Descoperă, în careul de mai jos, cuvintele care conțin litera x.

A	E	X	P	I	R	A	T	O	R	T	P	I	X
X	N	I	S	L	I	S	I	X	E	R	O	X	M
G	E	X	A	C	T	E	X	P	L	I	C	A	T

9. Ordonează literele de mai jos pentru a descoperi numele unui oraș.
a • x • e • l • a • r • d • i • a • n

Fă performanță!

- Citește poezia *Aluniș-veveriș* de Grete Tartler.

Dezgheț. Pisica ciudată

Elevii lucrează în perechi. Imaginează și spun o însușire ciudată pe care ar putea să o aibă o pisică.

Conținuturi

- Citirea textelor
- Grupurile de litere *ce, ci*

Alice în Țara Minunilor

de Lewis Carroll

Alice a văzut pisica într-un copac.
— Pisicuțo, în ce direcție s-o iau?
— Unde vrei s-ajungi?
— Nu prea îmi pasă.
— Atunci n-are importanță în ce direcție o iei.

Pisica a întrebat-o:
— Te joci azi cu Regina?
— Mi-ar plăcea, dar n-am fost invitată.

— Ne vedem acolo, a zis Pisica și a pierit.
Alice se obișnuise cu ciudățeniile din acea țară. Nu s-a mirat. Pisica a reapărut.

— Ai întâlnit un copil. Ce s-a întâmplat cu el?
— S-a prefăcut în purcel.
Pisica a pierit iar. A apărut mai târziu.
— Ai zis purcel sau cerceș?
— Am zis purcel, a răspuns Alice.

Pisica a dispărut apoi încet, începând cu vârful cozii și sfârșind cu rânjetul.

--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--

Răspunde!

- Joc.** Citiți pe roluri textul de mai sus. Câștigă grupa care nu greșește.
- Pe cine a întâlnit Alice în Țara Minunilor?
- Ce a rugat-o Alice pe pisică?
- Găsește un cuvânt cu același sens pentru *copac*, *a pierit*, *s-a prefăcut*.
- Bifează felul propozițiilor de mai jos privitoare la textul dat.

- Alice a fost invitată la Regina.
- Pisica se va întâlni cu Alice la Regina.
- Copilul s-a prefăcut în cerceș.
- Pisica a dispărut începând cu vârful cozii și sfârșind cu rânjetul.

Adevărat Fals

☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

- Joc.** Lucrează în pereche. Formați cuvinte care să arate un lucru, o ființă sau o plantă mai mici decât cele de pe coloana alăturată. Câștigă cei care termină primii corect.

Grupurile de litere *ce, ci*

Descoperă!

1. Găsește, în textul dat, cuvintele care conțin grupurile de litere *ce* și *ci*.
2. Completează cu grupurile *ce* și *ci* pentru a afla cuvintele de mai jos.

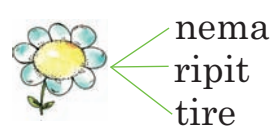
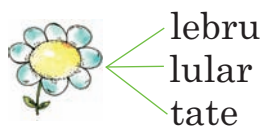
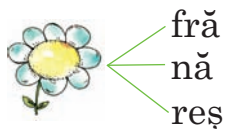
☐ udat • ☐ ntură • ☐ upercă • ☐ așcă • ☐ neva • ☐ reașă

Reține!

- Grupurile de litere **ce** și **ci** nu trebuie confundate.

Lucrează!

1. Completează casetele cu grupurile *ce* sau *ci* pentru a obține cuvinte. Scrie-le în caiet.

2. **Joc.** Lucrează în pereche. Înlocuiți grupul de litere *ce* cu grupul de litere *ci* pentru a obține alte cuvinte. Scrieți-le în caiete. Câștigă cei care termină primii corect.

cerc • tace • rece • voce • face • zice

3. Subliniază cuvintele corespunzătoare desenelor din fața seriilor de mai jos.

moment • masă • vreme • timp • ceasornic • contor • clopot • ceas

inel • broșă • colier • cerc • rotocol • roată • cercel • diademă

fular • dres • botoșel • papuc • căciulă • șosetă • vestă • ciorap • cipic

cană • vas • ulcea • vază • oală • cratiță • ulcică • tavă • pahar

4. Alege litera corespunzătoare definiției fiecărei flori de mai jos.

cicoare ☐

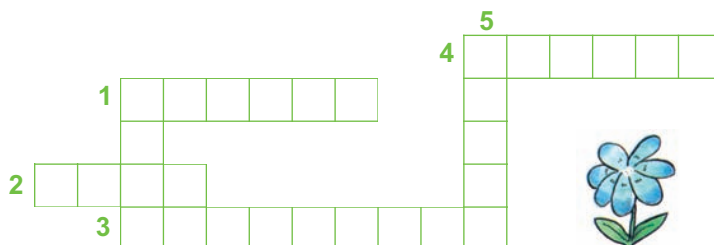
măceș ☐

narcisă ☐

- a. plantă cu flori albe sau galbene și fin parfumate.
 - b. plantă cu flori albastre din ale cărei rădăcini se face un înlocuitor de cafea.
 - c. arbust cu spini și flori roșii sau trandafirii care face fructe roșii.
5. Indică un cuvânt cu sens opus pentru *acesta*, *acolo*, *repede*.
 6. Dezleagă careul de mai jos, care cuprinde cuvinte ce conțin grupurile de litere *ce* și *ci*.

1. unealtă de metal, de lemn etc. cu mâner, folosită la bătut cuie
2. bucată dintr-un obiect de sticlă
3. preparat din cacao și zahăr
4. pulbere gri rămasă după arderea completă a unui corp
5. negură, pâclă

Fă performanță!

- Citește primul capitol din *Alice în Țara Minunilor* de Lewis Carroll. Poți apoi să vezi un fragment dintr-un film realizat după carte.

Dezgheș. Păpădia

Învățătorul arată o imagine cu o păpădie. Elevii primesc o fișă pe care o vor completa și pe care sunt două enunțuri: *Aș vrea să fiu păpădie, pentru că...* . *N-aș vrea să fiu păpădie, pentru că...* . Fiecare citește ce a scris.

Conținuturi

- Citirea textelor. Textul narativ
- Despărțirea cuvintelor în silabe la capăt de rând

Păpădia

de Ion Agârbiceanu

Primăvara venise.
Într-o dimineață,
Anicuța deschise
portița grădinii. Văzu
un covor de floricele
galbene.

— Nicule! Nicule!
Ni-cu-le! strigă.

Fugi la el și îl trase
către grădină. Nicu rămase și el mut o vreme.

— A înflorit păpădia, șopti Nicu.

— Ce a înflorit?

— Păpădia.

Anicuței nu-i plăcu numele florii.

Peste zi, se strecură de mai multe ori în grădină să vadă luminițele, cum le spusese.

Când merse spre seară, rămase încremenită. Nu mai era nicio floare.

Intră plângând în casă.

— Bunică, s-au dus toate!

— Ce spui prostii? Unde să fugă florile? Doar nu pot umbla.

Bunica merse în grădină. Rupse o păpădie și îi desfăcu bănuțul.

— Vezi? N-a fugit nicio floare. S-au închis până dimineață.

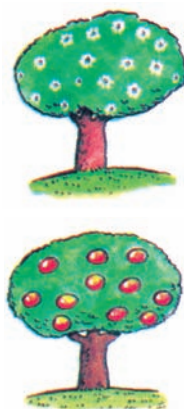
Răspunde!

1. Indică un cuvânt cu același sens pentru *venise*, *fugi*, *încremenită*.
2. Ce a impresionat-o pe Anicuța când a deschis portița grădinii?
3. De ce îl cheamă pe Nicu?
4. **Joc.** Lucrează în grupă de trei elevi. Găsiți fragmentul în care Anicuța află cum se numesc florile din grădină. Citiți-l pe roluri. Câștigă cei care citesc fără greșeli.
5. Precizează anotimpul și momentele zilei în care se petrec întâmplările din text.
6. Formulează două propoziții cu sensurile diferite ale cuvântului *casă* ilustrat alăturat.

7. Lucrează în pereche. Stabiliți ordinea întâmplărilor din text. Verificați-vă cu o altă pereche.

- ☐ De la el află numele florii.
- ☐ Anicuța descoperă în grădină niște flori galbene.
- ☐ Bunica îi arată că floarea s-a închis până dimineață.
- ☒ 1 A venit primăvara.
- ☐ A mers în grădină toată ziua.
- ☐ Îl cheamă pe Nicu.
- ☐ Seara, florile au dispărut.
- ☐ Fetița le dă numele de luminițe.

8. Menționează asemănările și deosebirile dintre pomii din imaginile alăturate, determinate de schimbările anotimpurilor.

Despărțirea în silabe la capăt de rând

Descoperă!

1. Citește textul din dreapta scris de un copil despre pădăie.
2. Explică unde a greșit elevul la despărțirea în silabe.

Reține!

- Când un cuvânt nu încapă la capăt de rând, se pune **liniuță de despărțire în silabe (-)** și restul de silabe se trec pe rândul următor.
- Liniuța de despărțire în silabe se pune o singură dată la capătul rândului. Aceasta nu se pune niciodată la început de rând.
- Dacă prin despărțirea în silabe rămâne o vocală izolată la capăt de rând sau la început de rând, nu este voie să fie separată de cuvânt.

Lucrează!

1. Subliniază cu roșu cuvintele cu două silabe, cu verde pe cele cu trei silabe și cu albastru pe cele cu patru silabe din lista de mai jos.

primăvară • portiță • grădină • luminiță • galben •
pădăie • nume • covor • bunică • bănuț

2. Scrie, în caiet, toate variantele de despărțire în silabe la capăt de rând a cuvintelor cu patru silabe de la exercițiul 1.
3. Transcrie textul de mai jos pe trei coloane, în caiet, respectând despărțirea cuvintelor în silabe.

Căldura acoperă grădinile. Admir în fiecare an zambilele, lalelele, panseluțele, gălbenelele, margaretele, liliacul. Albinele și gărgărițele merg din petală în petală.

4. Explică de ce plânge Anicuța când nu mai vede florile în grădină.
5. Spune ce întâmplare ți-a plăcut cel mai mult în text.
6. Citește dialogul dintre bunică și fetiță purtat în casă. Explică oral folosirea semnelor de punctuație.
7. **Joc.** Lucrează în grupă de trei elevi. Indicați ordinea silabelor care denumesc insectele alăturate.

Pădăia este o floare galbenă. Aceasta răsare primăvara pe pășuni, în grădini, pe marginea drumurilor.

Trunchiul ei sunt dantelate. Florile sunt ca niște mingi galbene.

Semințele florilor - mează după înflorire o sferă pufoasă. Vântul împrăștiă semințele, care seamănă cu mici parașute.

1. bus
2. căr
3. ră
4. us
5. că
6. răb

1. flut
2. re
3. ure
4. flu
5. ut
6. tu

1. bu
2. ză
3. bur

4. bu
5. ru
6. bub

Dezgheț. Ce e?

Învățătorul citește următoarea ghicitoare:

*Și el este, când se-adună,
Gogoloi să-l ții în mână,
Dar nu poți, de ace-i plin,
De te-nțeapă, e un chin.*

Elevii scriu pe o foaie răspunsul și arată ce au scris. Învățătorul arată o fotografie cu un arici, verificând cine a răspuns corect.

Conținuturi

- Textul nonliterar/informativ. Textul literar. Citirea textelor
- Grupurile de litere *ge, gi*. Dictare

Arik

de Ioana Nicolaie

Arik e mic și cu botic
Și are țepi, și-n ochi, mărgelă.
Sub tălpi el ține borangic
Și un trifoi cât patru stele.

În casa lui de lângă nuc
Cu o prințesă locuiește,
Din boabe verzi îi face suc
Și cântă des..., pe aricește.

Răspunde!

1. Ce animal prezintă textul?
2. De unde crezi că vine numele de Arik?
3. Cu cine locuiește Arik în casa de lângă nuc?
4. De ce îi face suc prințesei?
5. Ce înseamnă a cânta *pe aricește*?
6. **Joc. Lanțul.** Fiecare elev citește o comunicare din textul de mai jos, care dă informații despre arici.

Ariciul

Ariciul este un animal care trăiește în regiunile de câmpie, dar poate fi găsit și în pădurile de fagi. Iarna se ferește de ger, stând pitit sub grămezi de frunze. Primăvara, se trezește și, agil, vânează melci și insecte.

Când se simte amenințat, devine o minge de țepi lungi, care pot ajunge la maturitate la 7000. Nu este o legendă că puii se nasc fără țepi, care încep să crească după câteva ore.

7. Unde trăiește ariciul? Cu ce se hrănește?
8. Ce se întâmplă când se simte amenințat?
9. Cum se nasc puii de arici?
10. Indică un cuvânt cu același sens pentru *grămadă* și *agil*.

Textul nonliterar

Descoperă!

Vocabular

borangic – țesătură din mătase.

1. Găsește două justificări că poezia este un text literar.
2. Lucrează în grupă de 4–5 elevi. Prezentați într-un poster asemănările și deosebirile dintre poezie și textul informativ de la exercițiul 6.

Reține!

- **Textul nonliterar** prezintă aspecte din realitate și urmărește să informeze cititorul, nu să-l emoționeze, cum face textul literar. Textele nonliterare pot fi articole informative, instrucțiuni de folosire a unor aparate, reclame, afișe etc.

Grupurile de litere *ge, gi*

Descoperă!

1. **Joc.** Lucrează în pereche. Scoateți din cele două texte, în caiete, pe două coloane, cuvintele care conțin grupurile de litere *ge* și *gi*. Câștigă cei care termină primii corect.
2. Pune în locul pătratelor grupurile de litere *ge* sau *gi* pentru a obține cuvinte diferite. Scrie-le.
r – r • n – n

Reține!

- Grupurile de litere *ge* și *gi* nu trebuie confundate.

Lucrează!

1. **Proiect.** Lucrează în grupă de 4–5 elevi. Realizați un poster cu un text informativ despre arici. Puteți să adăugați și imagini. Prezentăți-l în fața clasei.
2. **Portofoliu.** Scrie un text de 3–6 propoziții în care să prezinți calități imaginare ale ariciului. Poți adăuga un desen.
3. Subliniază cuvintele care conțin grupul de litere *ge* cu albastru și pe cele care conțin grupul de litere *gi* cu roșu în lista de mai jos.
geană • geam • gingaș • sânge • magie • agitat • magiun • pagină • săgeată
4. **Joc.** Lucrează în pereche. Schimbați forma cuvintelor, ca în modelul de mai jos. Câștigă cei care termină primii corect.

_____ _____
dungă dungi

coleg

minge

pungă

5. Separă cuvintele din propozițiile de mai jos.
Geluesteinginergeolog. • Ginaaregingiainflamată.
6. **Joc.** Lucrează în grupă de 4–5 elevi. Formați cuvinte, combinând silabele de pe frunzele de mai jos. Câștigă cei care, în trei minute, găsesc mai multe cuvinte.

7. Scrie după dictare.

Fac dimineața gimnastică un sfert de oră. Îmi iau din frigider lapte, gem, unt sau mezeluri și mănânc. Îi bat apoi în geam Ginei și mergem împreună la școală.

Fă performanță!

- Citește poezia *Nea Arici* de Alexandru Mușina din volumul *Și animalele sunt oameni!*.

Dezghet. Supa

Elevii lucrează în grupe. Trebuie să găsească o metodă de a mânca supa fără lingură, precizând cum ar proceda.

Conținuturi

- Citirea textelor. Textul narativ
- Grupurile de litere *che, chi*. Dictare

Aventurile lui Emil

de Astrid Lindgren

Lui Emil îi plăcea supa. În acea zi, la masă, castronul mai avea pe fund o picătură.

Emil s-a repezit să o soarbă. Singurul mod de a face acest lucru era să-și bage capul în castron și să o ia cu vârful limbii. Chiar așa a și făcut. Dar nu a mai reușit cu niciun chip să-și scoată castronul de pe cap.

— Trebuie să spargem castronul, a spus mama.

— Mai bine mergem la doctor, a hotărât tata.

Au plecat cu trăsura. Emil stătea pe bancheta din spate. Abia vedea.

Au ajuns la doctor.

— Bună ziua! Ce faci?

Emil trebuia să salute. S-a aplecat și a lovit biroul. În clipa următoare, castronul zăcea jos, spart în două.

Răspunde!

1. **Joc. Ștafeta.** Fiecare elev citește o comunicare și dă ștafeta.
2. Din ce cauză ajunge Emil să-și bage capul în castron?
3. Ce a hotărât tatăl lui Emil?
4. Cum a scăpat Emil de castron?
5. Menționează un cuvânt cu același sens pentru *a hotărât* și *clipă*.
6. Ordonează întâmplările din textul dat, numerotând comunicările de mai jos.

- ☐ Castronul se sparge.
- ☐ Nu reușește să mai scoată capul din castron.
- ☒ 1 Emil vrea să ia o picătură de supă de pe fundul castronului.
- ☐ Fac drumul cu trăsura.
- ☐ Tatăl băiatului hotărăște să meargă cu Emil la doctor.
- ☐ Ajunși la doctor, Emil se apleacă pentru a-l saluta.

7. Povestește oral textul citit.

8. Arată ce este greșit în comportamentul lui Emil.

Vocabular

trăsura – vehicul pe patru roți tras de un cal și folosit la transportul persoanelor.

banchetă – bancă mică montată în vehicule.

Grupurile de litere *che, chi*

Descoperă!

1. **Joc.** Lucrează în pereche. Scoateți, din text, pe două coloane, în caiet, cuvintele care conțin grupurile de litere *che* și *chi*. Câștigă cei care termină primii corect.
2. Pune în locul pătratelor grupurile de litere *che* și *chi* pentru a obține cuvinte. Scrie-le în caiet.
☐ie • ☐nar • ☐brit • ☐cot

Reține!

- Grupurile de litere *che* și *chi* nu trebuie confundate.

Lucrează!

1. Scrie, în caiet, denumirea obiectelor de mai jos.

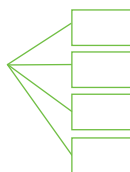
2. Taie forma greșită a cuvintelor din seria de mai jos.
chioșc/cheoșc • chiuvetă/ghiuvetă • șcheop/șchiop • cheftea/chiftea
3. Indică litera castroanelor care conțin numai cuvinte scrise cu grupul de litere *che*.

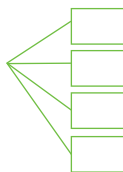
4. Subliniază cuvintele care conțin grupul de litere *chi* din lista de mai jos.
închis • cireș • rochie • orchestră • chibrit • achitare • chirurg • echipă
5. Alcătuieste propoziții în care cuvântul *ochi* să aibă sensuri diferite.
6. Indică o literă care transcrie o consoană pentru a forma cuvinte. Scrie-le în caiet.

che

chi

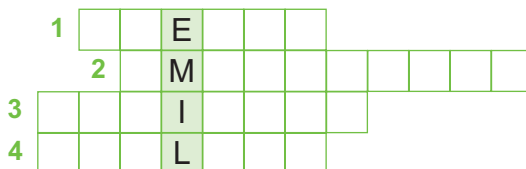

7. Scrie după dictare.

Costache a achitat chiflele cumpărate și a primit chitanță.

8. Dezleagă careul, găsind cuvinte cu același sens celor de mai jos. Cuvintele găsite trebuie să conțină grupurile de litere *che* sau *chi*.

1. strigăt
2. ambalat
3. înlocuit
4. ospătar

Fă performanță!

- Citește povestirea *Nu este voie* de Tudor Arghezi din volumul *Cartea cu jucării*.

Dezgheț. Cum crește?

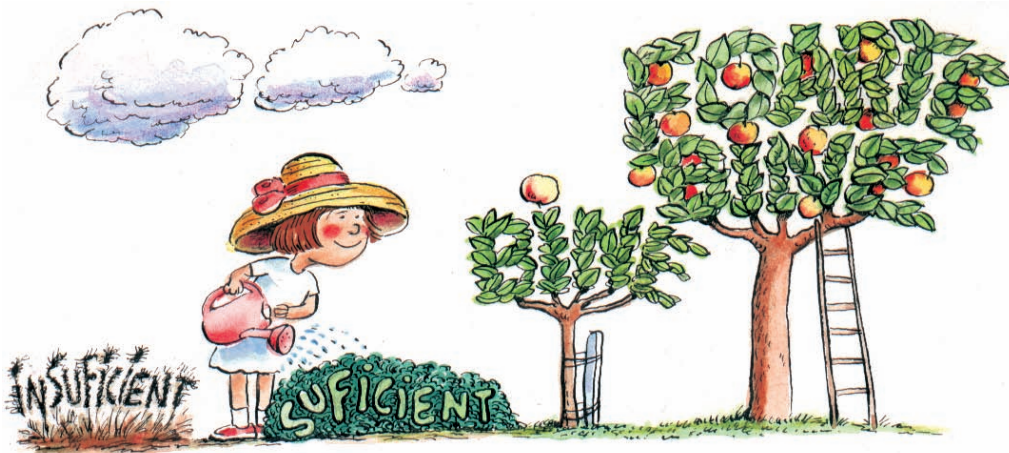
Elevii lucrează în cinci grupe. Pe o fișă pe care au o singură imagine cu pisoi, rândunele, pelicani, omizi, pomi, scriu ce le trebuie acestora pentru a crește. Un reprezentant al grupei prezintă produsul.

Conținuturi

- Citirea textelor. Textul narativ
- Scrierea corectă a cuvintelor într-un/o și dintr-un/o. Transcriere. Dictare
- Dialoguri despre igiena locuinței

Cum crește un calificativ

de Mircea Sântimbreanu

Într-o zi, o fetiță se așază la birou. Scoase caietul de matematică dintr-un sertar ca să-și facă tema.

— E frumos afară. Scriu mai târziu.

Ieși în curte. Pe seară, se întoarse acasă. Zări caietul și spuse:

— E prea târziu. Scriu mâine, într-o recreație.

A doua zi, în caietul ei, sub exercițiul neterminat, apărut un calificativ mic.

Supărată, fetița își zise:

— Ar fi bine ca toate calificativele mici să crească, precum legumele grădinarului.

Se vedea cu stropitoarea în mână și cu o recoltă de calificative mari.

Privi caietul. Calificativul rămăsese neschimbat.

Începu să scrie tema. Într-un târziu, termină. Era obosită, dar bucuroasă.

A doua zi, primi *foarte bine*.

Atunci, înțelese cum crește un calificativ: cu stăruință.

Vocabular

stăruință — perseverență, silință, străduință.

Răspunde!

1. **Joc. Lanțul.** Fiecare elev citește o comunicare din text.
2. De ce nu și-a făcut fetița tema pentru a doua zi?
3. Ce a făcut seara?
4. De ce a primit un calificativ mic la matematică?
5. Indică un cuvânt cu același sens pentru *termină*, *obosită*, *bucuroasă*.
6. Lucrează în pereche. Arătați ce învățătură ați desprins din întâmplarea fetiței.

Scrierea cuvintelor *într-un/o* și *dintr-un/o*

Descoperă!

1. Transcrie, în caiet, comunicările din text în care apar cuvintele *într-o*, *într-un*, *dintr-un*.
2. Citește textul de mai jos. Subliniază cuvintele care sunt legate prin cratimă.

Într-o excursie la Buziaș, am văzut în parc multe veverițe. Una mai mare stătea într-un copac și ronțăia dintr-o alună. Am spus cu voce tare:

— Cât de mult se spală dintr-un tub de pastă, de nu își rupe dinții într-o coajă așa tare?

Colegii mei au izbucnit în hohote de râs.

Reține!

- Se scriu cu ajutorul cratimei cuvintele: *într-un*, *într-o*, *dintr-un*, *dintr-o*.

Lucrează!

1. **Portofoliu.** Prezintă în 3–7 propoziții o metodă originală prin care ai putea să crești numărul de goluri înscrise de echipa de fotbal a clasei în campionatul pe școală. Poți adăuga un desen.
2. Completează casetele din propozițiile de mai jos cu *un* sau *o*.

• Plec **într-** lună.
 an.
 săptămână.
 zi.

• Ies **dintr-** cinematograf.
 casă.
 hotel.
 restaurant.

3. Taie cuvintele scrise greșit în propozițiile de mai jos.

Locuiesc *într-un/intrun* bloc nou. • Am observat caisul înflorit *întro/intr-o* seară. • Am cules cireșe *dintr-un/dintrun* pom. • Am învățat multe *dintrol/dintr-o* povestire citită ieri. • Un pui de rândunică a căzut *dintr-un/dintrun* cuib. • Am scris tema *întrun/intr-un* caiet nou.

4. Transcrie propozițiile date, completând spațiile libere cu *într-un/intr-o* sau *dintr-un/dintr-o*.

Bunica stă ... sat de lângă Timișoara. • ... zi, Grivei a plecat de-acasă. • Am rupt o foaie ... caiet. • Am băut suc ... sticlă verde. • M-am întâlnit cu Mihai ... magazin. • Dan și-a rupt un dinte ... nucă.

5. **Joc.** Găsește pe stropitoare cuvântul potrivit fiecărei flori. Câștigă cel care termină primul corect.

6. **Portofoliu.** Construiește trei propoziții după modelul celor de la exercițiul 5. Citește-le din scaunul autorului. Pune lucrarea în mapa cu lucrări originale.

Fă performanță!

- Citește povestirea *La joacă* de Otilia Cazimir din volumul *A murit Luchi...*

Dezgheț. Nu se înțeleg

Elevii sunt împărțiți în grupe. Primesc fișe cu imagini ale următoarelor animale: *oaie*, *șoarece*, *pisică*. Trebuie să găsească un animal care se opune celui din imagine și să-i scrie numele. Fișele sunt lipite pe un panou.

Conținuturi

- Citirea textelor. Textul narativ
- Grupurile de litere *ghe, ghi*

Peticel

de Sofia Dobra

Într-o primăvară, unchiul Ghinea mi-a adus un cățelandru botezat Peticel.

L-am învățat să vâneze vrăbiile așezate pe gardul dinspre grădina de legume. Ghicea când zăboveau și sărea. Uneori, cădea în răsaduri și le rupea.

Bunica s-a supărat. Când mă certa, a apărut în grădină motanul nostru negru. Ochii pisoiului au scânteiat când l-a observat pe cățel. Blana i s-a ridicat ca niște ghimpi. Peticel s-a repezit peste gard. Bunica a țipat ca înjunghiată.

Peticel a fost oprit de gheara motanului, dar a mârâit mânios. Dintr-un salt, cotoiul a ajuns într-un copac. S-a ghemuit pe o creangă. A alunecat însă și a miorlăit îngrozitor.

De atunci, Peticel stă în lanț.

Răspunde!

1. **Joc. Lanțul.** Fiecare elev citește o comunicare din text.
2. De la cine primește băiatul cățelul?
3. Care era celălalt animal din casă?
4. Ce l-a învățat băiatul pe cățel și ce s-a întâmplat din această cauză?
5. Ce face pisoiul atacat de Peticel? Spune cum pare blana lui.
6. Citește comunicările în care apar cuvintele *într-un/într-o* și *dintr-un*.
7. Transcrie, în caiet, propozițiile în care apar cuvintele *s-a*.
8. Construiește o propoziție în care să apară cuvântul *sa*.
9. Ordonează întâmplările din textul dat, numerotând comunicările de mai jos.

- ☐ Peticel a învățat să prindă vrăbiile așezate pe gardul dinspre grădina de legume.
- ☒ 1 Băiatul a primit un cățelandru.
- ☐ Bunica îl leagă pe cățel.
- ☐ Bunica l-a certat pe băiat pentru răsadurile rupte.
- ☐ Câinele îl atacă și pisoiul se urcă într-un copac.
- ☐ Motanul a apărut în grădină.

Vocabular

răsad – plantă tânără răsărită din sămânță în seră și care se pune în pământ pentru a crește.

Grupurile de litere *ghe, ghi*

Descoperă!

1. **Joc.** Lucrează în pereche. Scoateți din text, pe două coloane, în caiet, cuvintele care conțin grupurile de litere *ghe* și *ghi*. Câștigă cei care termină primii corect.
2. Indică forma corectă a cuvintelor de mai jos.
dugheană/dughiană • gheață/ghiață • gheoagă/ghioagă • gheozdan/ghiozdan • gheată/ghiata

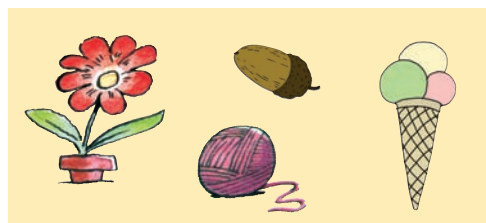
Reține!

- Grupurile de litere *ghe* și *ghi* nu trebuie confundate.

Lucrează!

1. Povestește, oral, textul citit.
2. Găsește, în text, cuvintele cu același sens pentru *motan*.
3. **Joc.** Scrie denumirea obiectelor din imaginile alăturate. Câștigă cel care termină primul corect.
4. Subliniază cu albastru numele din lista de mai jos care conțin grupul de litere *ghe* și cu roșu pe cele care conțin grupul de litere *ghi*.
Anghel • Arghira • Drăghici • Gheorghe • Gherasim • Ghiță • Ghizela
5. Indică litera definiției corespunzătoare cuvintelor scrise pe mere.

- a. încălțăminte care acoperă piciorul până la gleznă.
 - b. terminație ascuțită de la vârful degetelor păsărilor sau ale unor animale ca pisica.
 - c. loc retras, ascuns.
 - d. măsură pentru distanțele parcurse pe apă sau pe pământ care variază între patru și cinci kilometri și jumătate.
6. Construiește trei propoziții cu următoarele cuvinte: *ghemotoc*, *ghinion*, *neghiob*.
 7. Scrie după dictare.
Am pus într-un ghiveci ghiocelul pe care îl am de la Gheorghită. Îl adusesse dintr-o pădure. Avea și o ghindă găsită printre frunze.
 8. Încercuiește litera seriei de mai jos în care toate cuvintele conțin grupul de litere *ghi*.
 - a. ghidaj • fachir • marchiz
 - b. neghină • jgheab • fochist
 - c. ghiont • unghie • junghi
 9. Dezleagă careul alăturat, completând cu grupurile de litere *ghe* sau *ghi*.

Fă performanță!

- Citește povestirea *Căinele Stelică* de Silvia Kerim din volumul *Crescătoria de îngeri*.

► Descoperă!

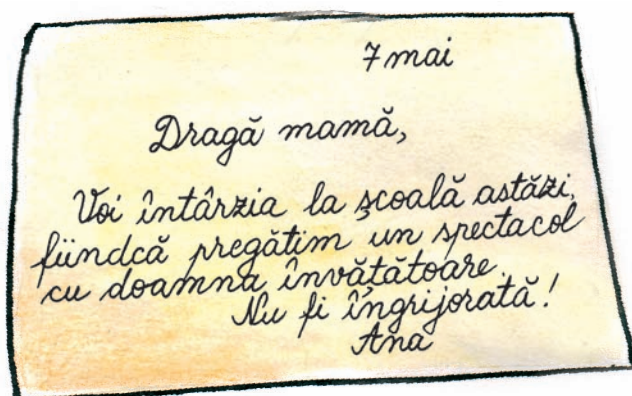
1. Citește biletele de mai sus.
2. Cui credeți că le sunt adresate biletele?
3. Care dintre comunicări dă o informație și care dă un ordin?
4. Cum încep biletele? Cum se termină?

► Reține!

- **Biletul** este o formă de comunicare scrisă între persoane apropiate care nu se pot întâlni la un moment dat.
- Comunicarea dintr-un bilet este scurtă și transmite doar lucrurile importante. Un bilet dă o informație sau exprimă o cerință.
- Biletul are o formulă introductivă și semnătură.

► Lucrează!

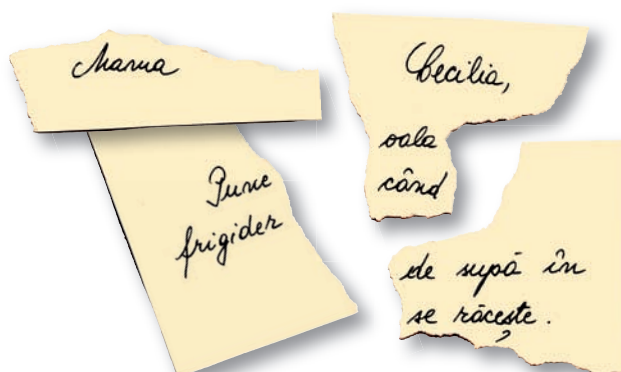
1. Scurtează biletul de mai jos, îndepărtând informațiile care nu sunt absolut necesare.

2. **Joc.** Lucrează în pereche. Redactați un bilet adresat fratelui vostru mai mare prin care îl rugați să cumpere pâine. Unul dintre voi îl citește colegilor. Alegeți cel mai bun bilet.
3. Redactează un bilet prin care o anunți pe mama ta că ai plecat la o prietenă și că te întorci la ora 15.
4. În vacanța mare, ai găsit pe malul mării o sticlă în care se află un bilet. Din cauza apei care a șters cerneala, nu se putea citi tot scrisul. Copiază biletul, completând spațiile libere.

5. **Portofoliu.** Scrie un bilet pentru bunicul tău prin care îl anunți la ce oră să vină să te ia de la școală.
6. **Joc. Puzzle.** Lucrează în pereche. Potriveți bucățelele de hârtie pentru a reconstitui biletul rupt. Copiați textul în caiet.

7. **Proiect.** Am o idee. Un bilet pe mobil. Imaginează un text amuzant și scurt prin care îți anunți prietenii că ți-ai schimbat numărul de mobil. Scrie-l pe o foaie. Poți pune și un desen. Organizează o microexpoziție și, după un tur al galeriei, alegeți primele trei lucrări.

Cântec de primăvară

de Ștefan Octavian Iosif

Vii să-mi bați iar în fereastră,
Tânăr soare auriu,
Și zăpada de pe coastă
Fuge ca argintul viu.

Saltă gureșe șuvoaie,
Spumegate și zglobii,
Cântă cinteze-n zăvoaie
Și-n văzduhuri ciocârliei!

Descoperă!

1. Câte rânduri are textul? În câte părți sunt grupate?
2. **Joc.** Lucrează în grupă de 4–5 elevi. Găsiți cuvintele de la sfârșitul rândurilor din text ale căror sunete se potrivesc. De exemplu: *fereastră* – *coastă*. Câștigă cei care termină primii corect.

Reține!

- **Poezia** pune accentul pe sunete și pe imagini neobișnuite, exprimând mai ales sentimente, dar și idei.
- Rândul dintr-o poezie se numește **vers**.
- Gruparea de versuri separate printr-un spațiu alb se numește **strofă**.
- Sunetele care se repetă la sfârșitul versurilor se numesc **rime**.

Scrierea pe coală velină

Cântec de primăvară
de Ștefan Octavian Iosif

Vii să-mi bați iar în fereastră,
Tânăr soare auriu,
Și zăpada de pe coastă
Fuge ca argintul viu.

Răspunde!

1. Cum sunt plasate titlul poeziei și numele autorului în versurile copiate?
2. Care este felul literei de la început de vers?
3. Copiază poezia pe coală velină.

Lucrează!

1. Lucrează în grupă de 4–5 elevi. Găsiți o rimă la numele de flori de mai jos, după modelul *violetă* – *cochetă*. Scrieți apoi o poezie cu acestea. Dați un titlu potrivit. Realizați un poster și prezentați-l colegilor.
ghiocel • narcisă • zambilă • liliac • toporaș
2. **Portofoliu.** Adaugă un cuvânt care arată o acțiune făcută numai de oameni cuvintelor de mai jos, după modelul: *Florile vorbesc*. Alcătuiește o poezie. Pune un titlu potrivit. Pune lucrarea în mapa cu lucrări originale.
copac • soare • păsări • iarbă
3. **Proiect. Am o idee. Adunări neobișnuite.** Lucrează în grupă de cinci elevi. Fiecare din grupă scrie o strofă, pornind de la adunările de mai jos, ca în modelul dat. Dați un titlu poeziei grupei. Fiecare elev scrie pe o coală velină strofa și o ilustrează. Adunați toate poeziile și realizați cu ele o cârtică a clasei cu titlul *Adunări neobișnuite*.

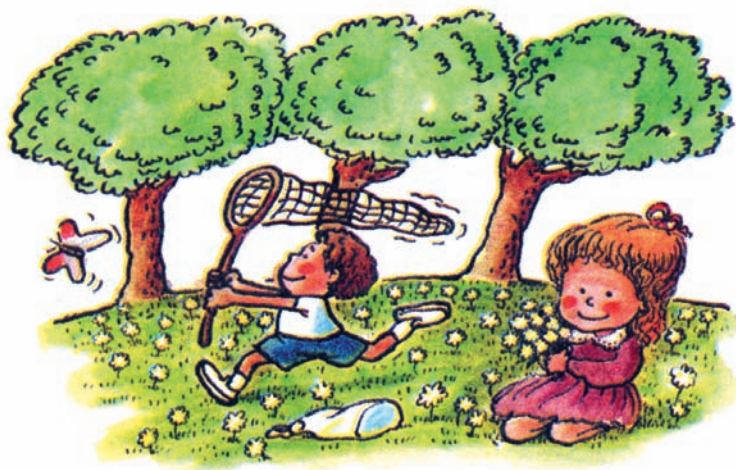
$$\begin{aligned} 1 + 1 &= 2 \\ 2 + 2 &= 4 \\ 3 + 3 &= 6 \\ 4 + 4 &= 8 \\ 5 + 5 &= 10 \end{aligned}$$

Model

Unu și cu unu fac doi.
Pe fereastră, un pisoi
Prinde un muscoid de soi.

1. Citește, în gând, textul de mai jos.

Desenatorul

de Patița Silvestru

Venise primăvara. Învățătorul s-a hotărât să le ceară copiilor să facă un insectar. Primul chemat la verificare a fost Anghelescu.

— Câte insecte ai?

— Patruzeci.

Când a fost controlat Fănică, învățătorul era obosit.

— Cum îi zice ăstuia?

— Făclieș.

— Frumos nume. De fapt, e un licurici. Numele dat de tine sună mai bine. Pentru el îți dau calificativ maxim.

În recreație, copiii au văzut că licuriciul e viu. Fănică le-a spus că i-a fixat piciorușele cu o ață ca să-l elibereze după ce e verificat. Celelalte găze din insectar erau doar desenate.

2. Ce este insectarul? Cum l-a făcut Fănică pe al lui?
3. Care crezi că este motivul pentru care băiatul nu a prins licuriciul în insectar cu acul?
4. Precizează câte litere și câte sunete au cuvintele de mai jos.

insectar < litere ☐
sunete ☐

maxim < litere ☐
sunete ☐

5. Indică vocalele și consoanele din cuvintele de mai jos.
obosit • nume • sună • găze
6. Desparte în silabe cuvintele de mai jos. Precizează numărul de silabe al fiecărui cuvânt.
primăvara • învățătorul • controlat • frumos • găze
7. **Joc.** Lucrează în pereche. Scoateți, în caiete, pe două coloane, cuvintele care conțin grupurile de litere *ce* și *ci* din textul de la exercițiul 1. Câștigă cei care termină primii corect.
8. Scrie după dictare.

Ciprian a participat la un concurs de biciclete. El a condus cu pricepere vehiculul. A trecut linia de sosire înaintea celorlalți cicliști.

9. Transcrie, din text, cuvintele care conțin grupurile de litere *che* și *ghe*.
10. Ordonează cuvintele din seriile de mai jos pentru a obține propoziții. Transcrie propozițiile în caiet și subliniază cu albastru grupul de litere *ge* și cu roșu grupul de litere *gi*.
 - a. gențiene • Gelu • gingașe • culege
 - b. sparge • geamul • mingea • Ginei
11. Unește cu o linie etichetele din prima coloană cu acelea din a doua pentru a forma propoziții.

Angela citește	în curte cu mingea.	
Ea așază ochelarii	cu plăcere orice carte.	
Fetița nu înțelege	pe marginea mesei.	
Gigel se joacă	povestirea gândăcelului.	

12. Completează cuvintele de mai jos cu grupurile de litere *ghe* sau *ghi*.
ozdan • veci • ndă • ată • spate • însuit
13. Subliniază forma corectă a cuvintelor de mai jos.
 ghiară/gheară • ghtară/chitară • ghips/gips • jachetă/jaghetă
14. Citește, cu voce tare, textul de mai jos.

Mici vietăți din grădină

Insectele folosesc vieții din grădină. Zburând din floare în floare, ele transportă polenul pe piciorușele lor pufoase și astfel apar semințele. Sunt cele mai numeroase viețuitoare de pe planetă, existând peste un milion de specii.

Grădinarul iubește gărgărițele roșii cu buline negre, pentru că se hrănesc cu pă-

duchii-de-plante care dăunează florilor. Cărbușul, bondarul, gândacul-de-trandafir, vaca-domnului trăiesc printre plantele grădinii și le ajută.

15. Explică de ce textul de la exercițiul 14 este un text nonliterar.
16. Scrie după dictare.
 Un păianjen își țese plasa dintr-un copac până într-un coacăz roșu. Un fluture s-a oprit într-o floare delicată.
17. Redactează un bilet pentru fratele tău Felix prin care îl anunți că întârzi la cercul de lectură.
18. Lucrează în pereche. Dați, după modelul de mai jos, o definiție neașteptată cuvintelor: *floare*, *soare*, *primăvară*.

1. Citește fragmentul de mai jos. Răspunde apoi la întrebări.

Lumea insectelor

de Nicholas Harris

Fluturii zboară mai ales ziua. Au antene de forma unor măciuci. Aripile unui fluture sunt acoperite cu solzi foarte mici. Culorile lor diferite produc desenele de pe aripi.

Din ouăle fluturelui iese omida. Aceasta se hrănește cu frunzele unor plante. Pe măsură ce crește, își leapădă pielea de patru ori. După câteva săptămâni, țese un cocon de mătase în jurul ei. Din acel moment, se numește crisalidă, din care va ieși fluturile.

- a. Când zboară mai ales fluturii? • b. Cum apar desenele de pe aripile lor? • c. Care este hrana omizilor? • d. De câte ori își leapădă pielea omida? • e. Din ce iese fluturile? • f. De ce este un text nonliterar?
2. Scrie denumirea obiectelor și animalului de mai jos, știind că fiecare cuvânt conține un grup de litere învățat.

3. Scrie după dictare.

Dintr-o crisalidă iese un fluture. El zboară într-o grădină dintr-un loc în altul. Într-un copac verde fluturile este o pată de culoare.

4. Redactează un bilet pentru colega ta Alexandra, care a lipsit de la școală. O anunți că a doua zi veți face o vizită la un muzeu de istorie naturală.

Portofoliu. Alege cinci lucrări făcute în această unitate și pe care le consideri foarte reușite. Reordonează portofoliul cu lucrări originale, incluzându-le și pe acestea. Scrie în jurnalul tău de lectură o pagină despre caracteristicile poeziei.

	FOARTE BINE	BINE	SUFICIENT
1	cinci – șase răspunsuri corecte, cu cel mult două greșeli de ortografie	trei – patru răspunsuri corecte, cu cel mult patru greșeli de ortografie	unu – două răspunsuri corecte, cu cel mult șase greșeli de ortografie
2	cinci – șase cuvinte corecte	trei – patru cuvinte corecte	două cuvinte corecte
3	două – trei greșeli	patru – cinci greșeli	șase – șapte greșeli
4	redactare corectă, cu cel mult două greșeli de ortografie	redactare fără respectarea structurii, cu cel mult patru greșeli de ortografie	redactare fără respectarea structurii, cu cel mult șase greșeli de ortografie

Autoevaluare

Unitatea 1

F.B.
B.
S.

Unitatea 2

F.B.
B.
S.

Unitatea 3

F.B.
B.
S.

Unitatea 4

F.B.
B.
S.

Unitatea 5

F.B.
B.
S.

Cine face acțiunile într-o povestire

Competențe specifice

În această unitate de învățare, profesorul va urmări formarea următoarelor competențe specifice din programă:

1.2. identificarea unor informații variate dintr-un text audiat;

2.2. transmiterea unor informații printr-o suită de enunțuri înlănțuite logic;

2.4. exprimarea expresivă a ideilor în contexte familiare, manifestând interes și încredere în sine;

3.1. citirea unor mesaje scrise, întâlnite în mediul cunoscut;

3.3. identificarea semnificației unor simboluri, în contexte cunoscute;

4.1. scrierea unor mesaje, în diverse contexte de comunicare;

4.3. exprimarea unor idei, sentimente, păreri prin intermediul limbajelor convenționale.

Dezgheț. Ce însușire poate avea o sperietoare de păsări?

Elevii răspund printr-un singur cuvânt pe care îl scriu pe un post-it. Spun ce au scris și lipesc post-itul pe un panou cu imaginea unei sperietori de păsări.

Conținuturi

- Recunoașterea personajelor. Citirea textelor. Textul narativ
- Descrierea unui obiect

Ionuț și sperietoarea de păsări (1)

de Mara Nicoară

Ionuț și prietenul său, câțelul, au ajuns la un lan de grâu. Au zărit o sperietoare de păsări, care avea pe cap o pălărie spartă. Ionuț a crezut că e fermecată. A vrut să o pună pe cap ca să nu-l vadă nimeni.

— Hei! E pălăria mea! a strigat înfricoșată sperietoarea. Ți-o dau, dacă mă iei cu tine. M-am săturat să alung păsările.

— E vie! a lătrat câinele surprins.

— Credeam că ești o păpușă rea...

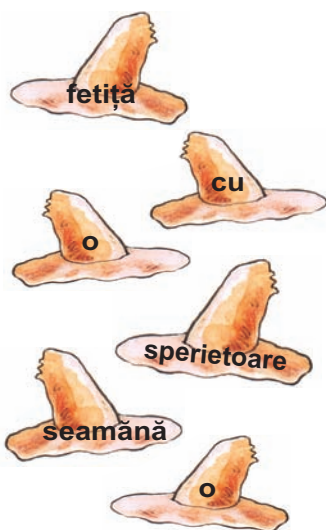
— Ține pălăria ca să vezi că sunt bună.

Dar Ionuț încremenise, căci de sub pălărie apăruseră cosițele sperietorii.

— Ești... fetiță?

— Da, a spus ea. Nu mai vrei să fii prieten cu mine?

— Ba da...

Vocabular

cosiță – păr împletit în coadă.

Răspunde!

- Joc.** Lucrează în grupă de patru elevi. Citiți pe roluri textul. Câștigă cei care fac mai puține greșeli.
- Pe cine a văzut Ionuț în lanul de grâu?
- Ce purta sperietoarea pe cap? De ce își dorea Ionuț pălăria?
- Ce l-a rugat sperietoarea pe Ionuț?
- Ce a observat băiatul când sperietoarea și-a luat pălăria de pe cap?
- Precizează un cuvânt cu același sens pentru *au zărit*, *spartă*, *să alung*.
- Găsește, în text, două cuvinte cu sens opus.
- Joc.** Ordonează cuvintele de pe pălăriile din coloana alăturată pentru a obține o propoziție. Transcrie-o în caiet. Câștigă cel care termină primul corect.

Recunoașterea personajelor

Descoperă!

1. Care sunt participanții la întâmplarea din text?
2. Ce sunt ei?

Reține!

- Participanții la întâmplările dintr-o povestire se numesc **personaje**. Personajele pot să fie oameni, animale sau obiecte.

Lucrează!

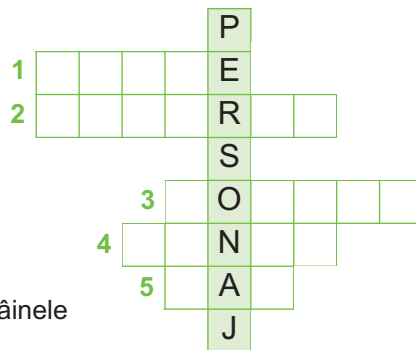
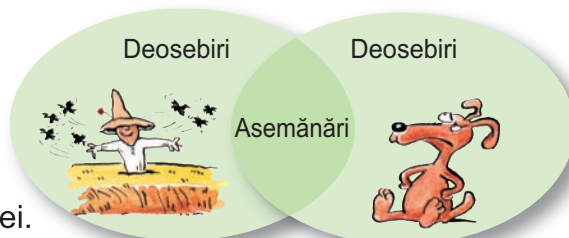
1. **Proiect.** Lucrează în grupă de 4–5 elevi. Găsiți asemănări și deosebiri între sperietoarea de pășări și cățel. Realizați un poster și prezentați-l în fața clasei.
2. De ce crezi că sperietoarea era înfricoșată?
3. Explică uimirea lui Ionuț când a văzut cosițele sperietorii. Motivează dacă este normal sau nu să fie surprins.
4. **Joc.** Lucrează în pereche. Puneți în ordine literele pentru a afla numele unor păsări pe care sperietoarea le-ar putea îndepărta din lanul de grâu. Scrieți-le în caiet. Câștigă cei care termină primii corect.

A R O I Ă C

Ț O F A C Ă N O

L I E R O C Ă I C

R A G R U

5. Dezleagă careul alăturat pe baza textului citit.
 1. prietenul lui Ionuț
 2. o poartă pe cap sperietoarea
 3. părul împletit în coadă al sperietorii
 4. numele băiatului
 5. locul unde au ajuns Ionuț și câinele
6. **Joc.** Lucrează în grupă de 4–5 elevi. Recunoașteți personajele din textele studiate în acest an după ilustrațiile de mai jos. Scrieți numele în caiete. Câștigă cei care termină primii corect.

7. Scrie numele personajelor din basme din ilustrațiile de mai jos în caiet.

8. Numește un personaj care se opune în basm celor de la exercițiul 7.
9. Separă, prin linii, cuvintele din propoziția de mai jos. Transcrie-o în caiet.
Sperietoarea este înfricoșată din cauza băiatului.

Fă performanță!

- Citește capitolul *Mereu frățiorii ăștia!* din volumul *Magic Lili. Temele vrăjite* de Knister.

Dezgheț. Predicția

Fiecare elev spune cum crede că se va continua povestirea.

Conținuturi

- Citirea textelor. Textul narativ
- Acte de vorbire: a se prezenta, a prezenta pe cineva. Reguli de vorbire eficientă (salutul, prezentarea). Dialoguri despre prietenie

Ionuț și sperietoarea de păsări (2)

de Mara Nicoară

— Să facem cunoștință. Mă numesc Ionuț. Pe tine cum te cheamă?

— Maria.

Ionuț luă pălăria. O puse pe cap. S-a făcut nevăzut.

— Ajutor! a strigat. Ce mă fac?

Dar până să-i sară câinele în ajutor, a luat pălăria de pe cap și a reapărut, așa cum era el.

— Te-ai speriat degeaba, a mârâit câinele.

Ionuț s-a strâmbat. Nu-i plăcea să fie făcut fricos în fața unei fete.

Maria era uimită. Ionuț era mai fricos decât ea.

— Îți dai seama, cățelule, că am găsit pălăria fermecată?

Maria îl privea tristă. S-a gândit că nici nu-i pasă de ea.

— Și mi-am găsit și o prietenă bună, a continuat Ionuț.

Ochii Mariei străluceau de bucurie.

Răspunde!

1. Ce se întâmplă când Ionuț își pune pălăria pe cap?
2. De ce crezi că lui Ionuț nu-i place să fie făcut fricos în fața unei fete?
3. Care este motivul tristeții Mariei?
4. De ce Ionuț crede că și-a găsit o prietenă bună?
5. Menționează un cuvânt cu sens opus pentru *prieten*, *fricos*, *tristă*.
6. **Joc.** Lucrează în grupă de 4 – 5 elevi. Stabiliți ce părere are:

a. Ionuț despre sperietoare;	b. sperietoarea despre Ionuț;	c. câinele despre Ionuț.
------------------------------	-------------------------------	--------------------------
7. Bifează felul afirmațiilor de mai jos.

	Adevărat	Fals
• Sperietoarea era bună.	☐	☐
• Ionuț este curajos.	☐	☐
• Câinele este batjocoritor.	☐	☐
8. Explică dacă Maria este o fetiță adevărată.

Cum te prezinți

Descoperă!

1. Personajele sunt imaginare și persoanele sunt reale. Fiecare copil este o persoană și are un nume pe care trebuie să-l spună când se prezintă. Alege dintre soluțiile de prezentare de mai jos pe acelea folosite față de o persoană mai în vârstă.
Mă numesc Dana. • Numele meu este Dana Ionescu. • Sunt Dana Ionescu. • Mă numesc Dana Ionescu. • Mă cheamă Dana Ionescu. • Sunt Dănuța. • Numele meu este Ionescu Dana. • Mă cheamă Ionescu.
2. Motivează de ce în prezentările dintre colegi se spun doar prenumele.
3. Bifează răspunsul corect. Când ești prezentat unei persoane mai în vârstă:
 - a. întinzi mâna persoanei mai în vârstă;
 - b. înclini ușor capul;
 - c. îți spui numele complet, numai după ce persoana mai în vârstă îți întinde mâna în semn de mare respect.
4. Cine salută mai întâi persoanele cunoscute: tinerii sau bătrânii?

Reține!

- Când ești prezentat unei persoane mature, îți spui mai întâi prenumele, apoi numele de familie. Aștepti să ți se întindă mâna și abia după aceea îți spui numele întreg. Nu folosești formula în care să apară eu: *Eu mă numesc...*. Când suni la cineva, mai întâi prezintă-te. Când întâlnești o persoană cunoscută mai în vârstă, saluți primul.

Lucrează!

1. **Joc.** Lucrează în pereche. Scrieți, în cinci minute, obiecte fermecate întâlnite în basme. Câștigă cei care menționează corect cele mai multe obiecte.
2. **Proiect.** Lucrează în grupă de 4–5 elevi. Realizați un poster în care să arătați ce ați face cu o pălărie fermecată. Puteți adăuga și desene. Prezentați lucrarea în fața clasei.
3. Citește fișa de identitate alăturată, pusă pe un ghiozdan.
4. **Portofoliu.** Realizează, pe un carton, fișa ta de identitate, după modelul de la exercițiul 3. Pune-o în portofoliu cu lucrările din această unitate.
5. **Joc. Cvintet.** Lucrează în grupă de 4–5 elevi. Scrieți o poezie de cinci versuri. Primul vers este alcătuit din cuvântul *Prietenia*. Al doilea vers indică două însușiri ale prieteniei. Al treilea vers are trei cuvinte care să arate ce poate să facă prietenia. Versul al patrulea este o propoziție de patru cuvinte prin care se exprimă atitudinea față de prietenie. Versul al cincilea este un singur cuvânt care să arate ce înseamnă prietenia pentru om. Scrieți poeziile și afișați-le.

NUME: VASILESCU

PRENUME: MARIA

Vârsta: 8 ani

Școala: Șr. 131 Clasa: a II-a C

Adresa: str. Vicina, nr. 12, bloc M 44, etaj 2, apart. 12, sector 5, București

Fă performanță!

- Citește povestirea *Doi prieteni* de Anton Pann din volumul *Povestea vorbei*.

Dezgheș. Familia cepelor

Elevii lucrează în grupă de 4–5 elevi. Inventează nume pentru membrii unei familii de cepe. Le scriu pe un poster. Pot să facă și un desen. Un reprezentat al grupei prezintă posterele.

Conținuturi

- Recunoașterea personajelor. Textul narativ. Citirea textelor
- Scrierea corectă a cuvintelor care conțin consoana *m* înainte de *b* și *p*. Dictare

Cepelică se împrietenește cu un urs simpatic

de Gianni Rodari

Cepelică stătea cu prietenii săi în pădure. A venit un urs simpatic. Voia friptură cu garnitură de cartofi aromați cu rozmarin și cimbru. Cepelică i-a aruncat un cartof.

— Sătură-te cu ăsta!

— N-am suferit niciodată cepele, s-a strâmbat ursul.

— Ascultă! N-ai vrea să ne împrietenim?

— Cine a mai văzut un urs braț la braț cu o ceapă.

— E loc pentru toți în lume.

— Atunci de ce oamenii ne închid în cuști când ne prind?

Părinții mei sunt în grădina zoologică a guvernatorului.

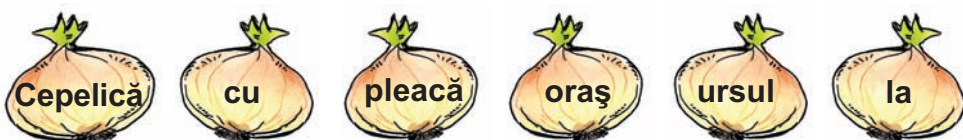
— Și tatăl meu este închis, a zâmbit Cepelică.

Ursul s-a înmuiat. Cepelică l-a prezentat prietenilor lui.

Când a plecat, Cepelică i-a propus să meargă împreună în oraș să-și găsească părinții.

Răspunde!

- Joc.** Lucrează în grupă cu trei elevi. Citiți pe roluri textul. Câștigă cei care fac cele mai puține greșeli.
- Care sunt personajele din text?
- Ordonează întâmplările din povestire amestecate mai jos.
 - ☐ Un urs vine la ei, sperând să găsească o friptură.
 - ☐ Ursul este supărat că părinții lui sunt la grădina zoologică.
 - ☒ 1 Cepelică e în pădure cu prietenii lui.
 - ☐ Cepelică îi propune ursului să se împrietenească.
 - ☐ Cepelică îi spune că și tatăl lui este închis.
 - ☐ Cei doi pleacă la oraș ca să-și găsească părinții.
- Crezi că oamenii procedează bine sau nu când închid urșii în grădinile zoologice? Motivează-ți alegerea.
- Cum ți se pare prietenia dintre Cepelică și urs?
- Ordonează cuvintele de pe cepele de mai jos pentru a obține o propoziție. Transcrie-o în caiet.

Scrierea literei *m* înainte de *b* și *p*

Descoperă!

- Joc.** Lucrează în pereche. Scoateți în caiete, pe două coloane, cuvintele din text în care se scrie *m* înainte de *b* și *p*. Câștigă cei care termină primii corect.
- Formează cuvinte noi de la cele de mai jos, după următorul model: *prieten* – a *împrieteni*.
pădure • podoabă • bătrân • blând

Reține!

- Înainte de *b* și *p*, se scrie și se pronunță *m*, nu *n*.

Lucrează!

- Scrie, în caiet, cuvintele care denumesc obiectele alăturate.
- Unește silabe de pe etichete pentru a forma cuvinte. Scrie-le, apoi, în caiet.

lim	bac	sim	bet
bum	bă	zâm	pă
com	bră	trom	plu
um	pot	po	rumb

- Transcrie cuvintele de mai jos în caiet, completând cu litera *m* sau *n*.
a□biție • a□coră • a□drea • a□balaj • a□bulanță • ca□pion • ca□celarie •
co□curs • co□punere • i□par • i□portant • i□precis • i□el • î□bobocit •
î□dulcit • pli□bare

- Scrie după dictare.

Dana împlinește opt ani. S-a îmbrăcat cu o rochie imprimată cu flori de câmp. Părul ei este împletit în codițe. Fetița are obraji îmbujorați.

- Indică numărul de silabe al cuvintelor de mai jos.

impunător	☐	timp	☐	împărat	☐	umplere	☐
ambalaj	☐	cumplit	☐	trompetă	☐	împărțire	☐
ambiție	☐	plimbare	☐	sâmbătă	☐	combină	☐

- Joc.** Lucrează în pereche. Alegeți cartofii pe care se află cuvinte scrise corect.

- Joc.** Găsește, în careul din dreapta, cuvintele în care se scrie *m* înainte de *b* sau *p*. Scrie-le în caiet. Câștigă cel care termină primul corect.

U	M	B	R	E	L	Ă	M	O	L
M	D	Î	M	P	I	N	S	L	A
B	A	N	R	Î	M	P	A	C	N
R	M	D	U	M	B	R	A	V	Ă
Ă	B	Î	M	B	Ă	I	A	T	L

Fă performanță!

- Citește-le colegilor poezia *Visul* de Nichita Stănescu și Gheorghe Tomozei din volumul *Carte de citire, carte de iubire*.

Dezgheț. O întâmplare din viața mea

Fiecare elev scrie pe un post-it despre ce întâmplare din viața lui ar vrea să redacteze o compunere. Elevii citesc ce au scris și lipesc post-iturile pe un panou.

Conținuturi

- Citirea textelor. Recunoașterea personajelor
- Sciirea corectă a cuvintelor care conțin grupurile de sunete *oa* și *ia*. Dictare

O întâmplare adevărată (1)

de Cleopatra Lorințiu

Aveam de scris o compunere liberă cu titlul: *O întâmplare adevărată din viața mea*.

Toți colegii mei deschiseseră caietele și se apucaseră de scris. Eu însă n-aveam pic de imaginație!

Uite-o pe Carmenuța! Pariez pe două gume de mestecat (cu fructe!) că va povesti ceva, așa, lacrimogen, cu o mămică, o bunică sau o mătușică bolnavă căreia i-a redat sănătatea, făcând, desigur, o faptă bună.

Ciprian nu visează decât la avioane. Știe doar povești cu piloți celebri. Așadar, va povesti ceva cu o călătorie, ceva cusut cu ață albă.

Cu Marian este cu totul altceva! El este cuminenția clasei! El va scrie ceva despre *îndelungata* lui experiență de școlar, despre cât de mult a fost impresionat de împărțire.

Răspunde!

1. Care sunt numele personajelor despre care vorbește fetița?
2. Explică sensul și scopul folosirii expresiei *cuminenția clasei*.

Grupurile de sunete *oa* și *ia*

Reține!

- Există cuvinte care conțin grupurile de sunete *oa* și *ia* pronunțate în aceeași silabă.

Vocabular

lacrimogen – care provoacă plânsul.

celebru – vestit, renumit.

cusut cu ață albă – fals în mod evident, mincinos.

Descoperă!

- Câte silabe au cuvintele: *viața*, *căreia*, *avioane*, *doar*, *cuminenția*? Încercuiește grupurile de sunete *oa* și *ia* pronunțate în aceeași silabă.

Lucrează!

1. Desparte în silabe cuvintele de mai jos. Încercuiește grupurile de sunete *oa* și *ia* pronunțate în aceeași silabă.
băiat • boabă • coală • culoare • floare • iarbă • piață
2. Scrie după dictare. Încercuiește cu roșu grupul de sunete *oa* și cu albastru grupul de sunete *ia* pronunțate în aceeași silabă.
Ziua este frumoasă. Mioara sare coarda. Apare un băiat pe role. Ia jucăria fratelui ei Iancu. Fata îl roagă să nu îl facă să plângă. În câteva minute devin prieteni.

Fă performanță!

- Citește povestirea *Prietenii* de Octav Pancu-Iași.

Dezgheț. Lămâia

Elevii vor scrie pe un post-it subiectul compunerii fetei. Vor citi predicția și vor lipi post-it-ul pe o lămâie. La sfârșitul orei, învățătorul va reciti biletele și va stabili cine a făcut predicția corectă.

Conținuturi

- Citirea textelor. Recunoașterea personajelor
- Act de vorbire: a identifica o persoană

O întâmplare adevărată (2)

de Cleopatra Lorințiu

Mincinoșii! Asta e compunere? Doar titlul spune clar: *O întâmplare adevărată din viața mea*. Atât.

Și atunci, pentru că oricum n-aveam nici imaginație, nici timp, m-am apucat să scriu.

Era dimineată. Doream să-mi pregătesc un ceai cu lămâie. Am făcut ceaiul, l-am îndulcit și m-am îndreptat spre dulapul din bucătărie să tai o felie de lămâie. Când m-am uitat mai bine, am văzut că nu era lămâie, ci o ceapă. Atunci, am băut ceaiul fără lămâie.

Învățătoarea m-a felicitat, colegii au râs cu poftă și am primit premiul pentru cea mai scurtă, mai amuzantă și mai originală compunere.

Răspunde!

1. De ce crezi că fetea îi consideră pe colegii ei mincinoși?
2. Unde se petrece întâmplarea povestită de fetiță?
3. Din ce cauză au râs colegii fetei?

Identificarea unei persoane

Reține!

- Pentru a identifica o persoană, trebuie să se evidențieze o trăsătură fizică personală sau o însușire morală care îi este specifică.

Descoperă!

1. După ce trăsături personale pot fi recunoscuți colegii fetei?
2. **Joc. Care este colegul meu?** Cineva din clasă scrie numele unui coleg pe o coală pe care o prinde pe spatele tău. Trebuie să pui întrebări ca să ghicești despre cine este vorba.

Lucrează!

1. **Joc. Ghicește colegul.** Învățătorul scrie pe bilete trăsături morale specifice elevilor din clasă. Le pune într-un bol. Elevii trag un bilețel și trebuie să ghicească despre cine este vorba.
2. **Joc. Recunoaște personajul.** Primești o imagine cu un personaj din basme. Indică-i trei trăsături. Colegii tăi îl ghicesc.

Fă performanță!

- Citește *Într-o poveste* de Marin Sorescu.

Descrierea unei persoane

► Descoperă!

1. Prezintă, oral, trăsăturile fizice ale persoanelor din imaginile de mai sus, referindu-te la ochi, sprâncene, păr, nas, gură, mâini, statură, îmbrăcăminte.
2. Menționează două însușiri morale pe care le are fetița care povestește în *O întâmplare adevărată* de Cleopatra Lorințiu.

► Reține!

- Pentru a descrie o persoană, trebuie să se facă referire la **însușirile fizice**, dar și la **însușirile morale**.

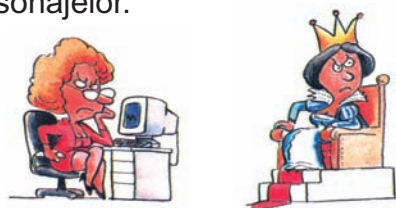
► Lucrează!

1. **Proiect.** Lucrează în pereche. Descrie fizic, în 3–7 propoziții, una dintre persoanele din fotografiile de mai sus, adăugând însușirilor privitoare la formă sau culoare o comparație, după modelul următor: *Păr negru ca un cărbune*.
2. **Jocul portretului.** Pentru a descrie o persoană, aceasta poate fi comparată cu un animal, un obiect sau o culoare, justificând apropierea. Aplică această regulă pentru a-ți face portretul, după următorul model:
 - Dacă aș fi un obiect, aș fi o păpușă, fiindcă sunt frumușică.
3. **Portofoliu.** Descrie, după modelul de la exercițiul 2, un prieten al tău. Poți scrie textul pe o coală, adăugând un desen. Pune lucrarea în mapa cu lucrări originale.
4. Descrie-l, oral, pe învățătorul tău, referindu-te la însușirile lui fizice și morale.
5. Povestește, oral, o întâmplare amuzantă prin care poți dezvălui o trăsătură de caracter a unui prieten.

6. Descrie, în 3–7 propoziții, unul dintre bunicii din fotografia de mai jos.

7. **Proiect. Am o idee.** Învățătorul lipește pe cartoane fotografii ale unor persoane și dă o astfel de fișă fiecărui elev. Pe un carton asemănător, fiecare elev scrie un text de 3–7 propoziții prin care descrie persoana din fotografia care i-a revenit. Fotografiile sunt afișate pe un panou. Cartoanele cu descrierile elevilor sunt amestecate. Fiecare elev trage un carton și caută fotografia corespunzătoare descrierii până se găsesc toate perechile.
8. **Portofoliu. Povești glumețe.** Schimbă basmul *Albă-ca-Zăpada*, aducând personajele în zilele noastre. Împărăteasa este o directoare de companie și fiica ei vitregă o elevă olimpică. Rescrie, în 3–7 propoziții, începutul basmului, făcând descrierea fizică a personajelor.

9. **Joc. Povești amestecate.** Lucrați în grupă de 4–5 elevi. Imaginați povești pe care să le spuneți oral și în care Scufița Roșie se întâlnește în pădure cu Albă-ca-Zăpada și cu Motanul Încălțat.

Răspunde!

1. De unde sunt peisajele din fotografii?
2. Citește afișul publicitar al agenției de voiaj. Care este numele agenției? Care este reclama? Ce excursii organizează agenția?
3. Ce fel de text este cel din afiș? Motivează-ți răspunsul.

Lucrează!

1. Completează spațiile libere din următoarele propoziții, transcriindu-le în caiet:
 - Perioada de odihnă a elevilor se numește...
 - Perioada de odihnă a oamenilor angajați se numește...
2. **Joc. Găsește cuvântul ascuns.** Învățătorul scrie pe o foaie numele unui obiect necesar într-o excursie la munte. Elevii se așază în semicerc și pun, pe rând, o întrebare la care învățătorul răspunde cu *da* sau *nu*. Dacă un elev are impresia că a ghicit obiectul, întreabă *Este...?*. Toată clasa are voie să încerce aflarea obiectului doar de trei ori. Dacă elevii nu ghicesc, învățătorul arată foaia, dezvăluind numele obiectului.

3. **Proiect. Am o idee. Jocuri de vacanță.** Inventează regulile unui joc în aer liber cu mingea, coarda, cercuri etc. Pentru aceasta, stabilește:
 - a. numărul jucătorilor și vârsta lor;
 - b. lista cu materialele necesare;
 - c. fixarea duratei;

AGENȚIA DORNA

vă propune
o călătorie de vis
în Munții Carpați.

Pensiuni în inima Carpaților,
cu bucătărie specifică zonei
și oameni ospitalieri.

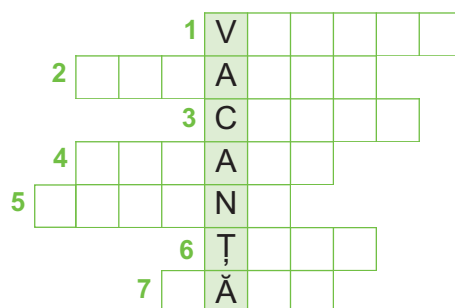
Adresa: strada Brezoianu, nr. 4, București.
Telefoane: 023 420 35 90 sau 0792 412 550

Mirosul naturii sălbatice

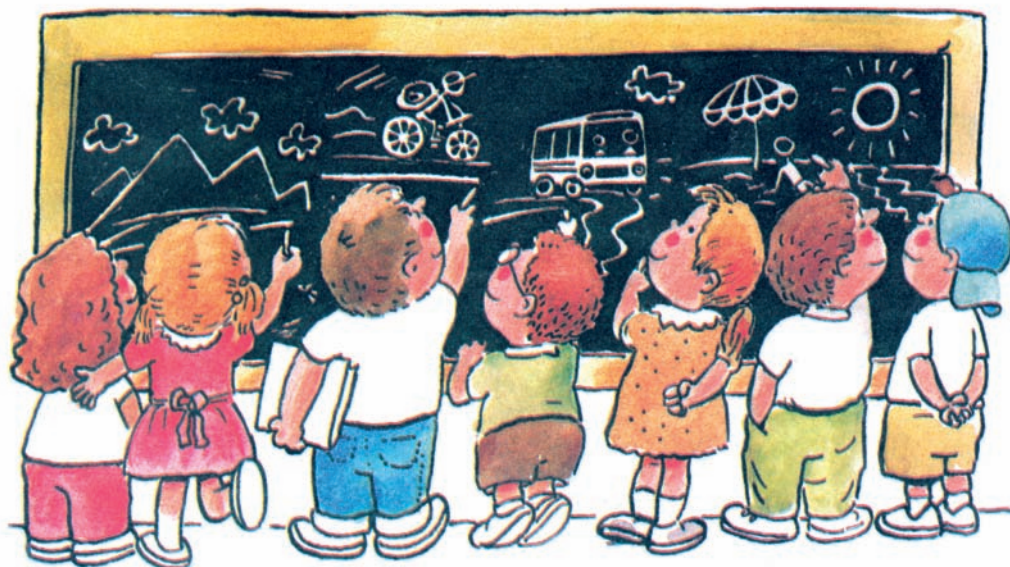
- d. explicarea clară a desfășurării jocului. Poți folosi sau nu materiale. În redactare, te adresezi jucătorilor. Scrie pe o coală regulile și, eventual, adaugă un desen. Leagă toate colile într-o cărticică a clasei cu titlul *Reguli de jocuri în aer liber*.
4. **Proiect. Vacanța de vis.** Lucrează mai întâi în pereche. Discutați despre proiectele de vacanță: ce locuri ați vrea să vizitați, ce vă place să faceți în călătorii etc. Grupați-vă apoi câte două perechi. Spuneți fiecare ce proiecte are colegul din pereche. Alegeți apoi un loc pentru o vacanță de vis. Realizați un poster cu desene sau fotografii scoase de pe internet și în care în cel mult șapte propoziții să prezentați vacanța de vis.
 5. Imaginează-ți că ai o pasiune și faci o colecție pe care vrei să o îmbogățești în vacanță. Scrie un anunț pe care să-l pui pe panoul cu anunțuri de la intrarea în școală. Anunțul trebuie să cuprindă:
 - a. scopul anunțului: cumpărare, schimb;
 - b. felul obiectelor colecționate: timbre, cărți poștale etc.;
 - c. numele tău, clasa, numărul de telefon.
 6. Dezleagă careul de mai jos, găsind cuvinte cu același sens pentru cuvintele date.

1. geamantan
2. fuge
3. vârf
4. potecă
5. luminiș
6. ghimpi
7. litoral

1. Citește, în gând, textul de mai jos.

Vis de vacanță mare

de Lucia Olteanu

Copiii desenau pe tablă locurile unde vor merge în vacanța mare.

Mărcușor îi privea din bancă.

— Trebuie să pleci la mare să pregătești vacanța. Sunt zâna care îndeplinește dorințele copiilor. Uite, ajungi acolo într-o secundică!

Marea l-a întâmpinat cu parfum sărat de alge și de scoici. Se bucura. Îmbrățișa picioarele băiatului cu valuri spumegând.

— Fii cuminte! i-a spus Mărcușor.

— Îți promit că pentru copii o să aduc doar valuri mici, a spus marea. Și vorbesc și cu soarele să nu-i ardă.

Mărcușor s-a trezit iar în clasă. S-a dus la colegii de la tablă ca să le spună că marea îi așteaptă în vacanță.

2. Precizează care sunt personajele din textul de mai sus.
3. Care dintre personaje este un personaj de basm?
4. De ce crezi că se bucură marea?
5. Motivează că textul este literar.
6. Numește o trăsătură a lui Mărcușor.
7. Scoate din textul de la exercițiul 1 cuvintele care conțin litera *m* înainte de *b* sau *p*. Scrie-le în caiet.

8. Ce crezi că exprimă cuvântul *secundică* din text?
9. Aduagă la sfârșitul cuvintelor de mai jos grupul de sunete *-ică* pentru a forma cuvinte noi. Scrie-le în caiet.

păpușă

mătură

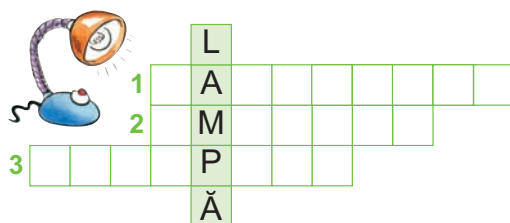
mărgea

10. **Joc.** Lucrează în pereche. Formați cuvinte noi, adăugând la sfârșitul următoarelor cuvinte grupul de sunete *-iță*: *bluză*, *fată*, *oaie*, *poartă*. Câștigă cei care termină primii corect.
11. Completează casetele cu literele *m* sau *n* în cuvintele de mai jos.

a□balaj • bu□b • bu□ătate • ci□panzeu • co□pas • co□tur • i□par •
cu□părător • i□fecție • î□pletit • dece□brie • zi□bru

12. Dezleagă careul de mai jos.

1. instrument muzical de forma unei tobe mici, cu piele doar pe o parte și cu plăci de metal de jur împrejur.
2. obiect din pânză care se poate strânge sau întinde cu ajutorul unor spițe metalice și care apără oamenii de ploaie sau de soare.
3. instrument muzical de suflat, alcătuit dintr-un tub de alamă și terminat cu o deschizătură în formă de pâlnie.

13. Indică numărul de silabe al următoarelor cuvinte din textul de la exercițiul 1: *soarele*, *iar*.
14. Desparte în silabe cuvintele de mai jos. Încercuiește grupurile de sunete *oa* și *ia* pronunțate într-o singură silabă din cuvintele de mai jos.
căprioară • fiară • iarbă • iasomie • noapte • poartă • voal
15. Încercuiește litera seriei care conține doar cuvinte având grupul de sunete *oa* pronunțat într-o silabă.
a. broască • cucoană • crăiasă • iarnă • piatră
b. soare • stropitoare • vioară • roată • numărătoare
c. coamă • ninsoare • joacă • iapă • poiană
16. Desparte în silabe cuvintele de mai jos, extrase din textul dat. Încercuiește apoi grupurile de sunete învățate.
privea • marea • băiat • soare
17. Combină silabele de pe plicuri două câte două pentru a forma cuvinte. Scrie-le în caiet.

18. Scrie după dictare.

Oana stă sub umbrela de soare de pe plajă. Ia de toartă stropitoarea și se udă ca să se răcorească.

19. Descrie-ți, în 3–7 propoziții, mama.
20. Prezintă, oral, jocul preferat din vacanță.

1. Citește fragmentul de mai jos. Precizează care sunt personajele din text.

Plecarea în tabără

de Sultana Craia

Toată noaptea, Radu n-a putut să doarmă. Nu voia să piardă trenul. N-a vrut să ia nici micul dejun.

Când a ajuns cu părinții săi la gară, mulți colegi ai lui sosiseră. Se simțeau gata să pornească într-o expediție plină de aventuri, deși mergeau doar la o cabană de munte din Bucegi. Alți copii mai merseseră în asemenea tabere, dar pentru Radu era o noutate.

Era atât de agitat, încât la urcarea în tren s-a înghesuit să urce primul, uitând să-și ia rămas-bun de la părinți.

2. Scoate din primul alineat, pe două coloane, cuvintele care conțin grupurile de sunete oa și ia pronunțate în aceeași silabă.
3. Scrie după dictare.
- A plecat în vacanță într-o sâmbătă. A ajuns în scurt timp la cabană. A făcut plimbări lungi în umbra brazilor.
4. Descrie-te, în 3–7 propoziții, precizând ce fel de păr, de ochi și de buze ai.

Portofoliu. Alcătuiește o mapă în care să prezinți trei personaje din textele studiate în acest an și care ți-au plăcut mai mult. Reorganizează portofoliul cu lucrări originale.

	FOARTE BINE	BINE	SUFICIENT
1	recunoașterea tuturor personajelor (Radu, părinți, colegii)	recunoașterea a două personaje	recunoașterea unui personaj
2	cinci – șase cuvinte corecte	trei – patru cuvinte corecte	două cuvinte corecte
3	două greșeli	patru greșeli	șase greșeli
4	prezentare logică, cu cel mult două greșeli de ortografie	prezentare logică, cu cel mult patru greșeli de ortografie	prezentare cu exprimare neclară, cu cel mult șase greșeli de ortografie

Autoevaluare

Unitatea 1	Unitatea 2	Unitatea 3	Unitatea 4	Unitatea 5	Unitatea 6
F.B.	F.B.	F.B.	F.B.	F.B.	F.B.
B.	B.	B.	B.	B.	B.
S.	S.	S.	S.	S.	S.